

Stanisław Sarnicki
O uznaniu Pana Boga

Biblioteka źródeł Słownika polszczyzny XVI wieku

Repozytorium cyfrowe tekstów szesnastowiecznych (w jednolitej transliteracji zgodnej z *Zasadami wydawania tekstów staropolskich (projekt)*, Wrocław 1955) – red. P. Potoniec, K. Opaliński

Piśmiennictwo religijne

oprac. Patrycja Potoniec, Maria Popielarska, Ewa Cybulska-Bohuszewicz

ISBN 978-83-65832-90-0 (całość)

ISBN 978-83-65832-04-7

strona: Karta tyt.

- 1: O vznániu Páná
- 2: BOGA wízechmogą
- 3: cego troie kazánie/ kto
- 4: re miał kfiądz Sárni
- 5: cki ná Seimie Wár
- 6: ízáwfkim.
- 7: Mafz tu wíztykę terázniei
- 8: ízą roznicę o Troycy s. ob
- 9: iálnioną/ y odpis ná ta
- 10: bliczki y kfiązki Gen
- 11: tilifow. Nifi vitula mea araffetis
- 12: non inueniffetis. IUd. 14

strona: K.tyt.v

strona: K.A2

Naiásnieyfze

- 1: mu Krolowi/ panu a
- 2: pánu Zigmuntowi Augufto
- 3: wi z łáski Bożey Krolowi Polskie
- 4: mu/ Wielkiemu Kfiążęciu Lithewfkieni/ Rułkiemu/ Prułkiemu/ Má
- 5: zowieckiemu etc. cdn. Pánu y Dzie
- 6: dzicowi/ Pánu fwemu mi
- 7: łóściwemu.
- 8: GDy mię zá tho
- 9: profzono Na
- 10: iásnieyfzy mi
- 11: łóściwy Kro
- 12: lu ábym ípifa
- 13: wízy wydał ka
- 14: zánie troie/ o vznániu Páná

- 15: Bogá wżechmogącego/ kto
16: rem vczyńił ná tym Seymie
17: w Wárłzáwie/ cdn. przy bytno
18: ści wielu Ich M. pánow rad

strona: K.A2v

W.K.M. y wielu inych lu

- 1: dzi rozmáitych łthanow/ nie
2: mogłem fie s tego wymowić
3: á zwłáfczá iż fie theż kthemu
4: przyczynił y chciał to mieć po
5: mnie Iego M. pan Sędomir
6: łki/ ktoremum ia wiele powi
7: nien z wielu przyczyn/ cdn. ále na
8: więcej s tey/ iż Iego M. nie
9: tylko nie dał fie nigdy vwieść
10: thym bárzo łzkodliwym błę
11: dom y kácerłtwom Gentili
12: łowym/ ále fie im zárázem s
13: przodku zá pomocą Bożą mę
14: źnie záłtáwić/ y przez ten čás
15: włzytek łtárádawney powłze
16: bytney Krześciáńskiey wiári
17: pilnie bronić raczył. A ták ná
18: żądánie I. M. łpyłátem tám
19: ty kazánia/ ktore W.K.M
20: przetho przypifuię/ áby thák

strona: K.A3

wiela á powážna łpráwá/

- 1: Páná nád włzemi pány/ pod
2: łławnym imieniem y pod o

3: broną W.K.M. wielkiego
4: Monárchy/ do rąk ludzkich
5: podána byłą. A przy tym iá
6: ko wierni poddáni W.K.M.
7: pokornie profzą/ ábyś W.K.
8: M. w tę rzecz miłościwie we
9: źrzyć/ á v siebie ią wedle po
10: trzeby vważywłzy/ tey náuki
11: łáfkáwye bronić raczył/ w
12: tych złych á zámieszáných czá
13: siech/ ktora przodkiem iest ku
14: czći á chwale Páńskiey/ ku po
15: mnożeniu Kofioła Krześci
16: iáńfkiego/ y ku dobremu po
17: łpolitemu tey sławney Koro
18: ny y iných państw W.K.M.
19: W czym áby Pan Bog wśze
20: chmogący W.K.M. łáfką

strona: K.3v

śwą świętą vmocnić y łzczyć

1: śćić raczył/cdn. zá to my s powin
2: ności náłzéy vřtáwicznie iego świętey miłości prośimy.
3: Datá z Wárlzáwy 14. dnia
4: Mieřiacá Lutego/ Ro
5: ku Páńfkiego/
6: 1564.
7: W.K.M.
8: Wierny
9: poddány
10: Stániław Sár

11: nicki Miniſter E

12: wányeliey Páná

13: Kriřtufowey.

strona: K.A4

EIVSDEM CON

1: feřsio breyis de cognitio

2: ne DEI.

3: REcipio omnes Propheticas

4: et Apořtolicas ſcripturas, Toto

5: pectore amplector ſententiam fi

6: dei comprehenřam in tribus vři

7: tatis Symbolis et quatuor Con

8: cilijs. Sacramentorum et diřcipli

9: nae vřum, iuxta preřcriptum puri

10: verbi Dei Eccleřiae

11: reřtitui

12: toto pectore deřydero,

13: Amen.

strona: K.A4v

Artykuły tey nowey wiáry.

1: 1 Ociec Syn y Duch s. nie ieřth ie

2: den Bog w iřtnořci.

3: Vide Tabellas ipřorum. 2 Ociec řam tylko ieřt wľařnie Bog

4: ieden/ Kriřtus telko Syn Boży.

5: Vbiř, Tabellas vide.

6: 3 Ociec ieřt Bog nawyřřzy y więć

7: řzy nád Syná.

8: Vide turrim Babel in fine.

9: 4 Ociec řam řtworzyciel/ řam pořy

10: řa Syná/ rořkázue mu/ ieřt mu

- 11: Bogiem. Vide Tabellas. 5 Duch s. od fámego Oycá pocho
12: dzi. Naydziefz w kfiáfzkach dru
13: kowánych w Niefwieżu.
14: 6 Grzelzą ktorzy pirwey wzywá
15: ią Duchá s. niż Oycá. palam docet.
16: 7 Verba, Perfona, Effentia, Trinitas, Co
17: municatio idiomatum et fimilia elimant
18: 8 Athanafij Symbolum prorfus reijciunt.
19: 9 Pater folus bonus Deus, filius bonus, fed
20: iam per communicationem. Et ifti tres,
21: funt tres spiritus. Vide carmina eorum.
22: 10 Regnum Chrifci est finitum. Vide Krzi
23: skowski literas. Et alia multa docent,
24: quae iam nunc incipiunt euulgare.

strona: K.B

Troye Kazá

- 1: nie O Poznaniu Pa
2: ná bogá włzechmogącego. Pirwfe/ O fłowiech
3: zwyczáynych/ s. Troycá/ I
4: ftność/ Perfona etc.
5: w Kofciele.
6: IAko káždy rze
7: miéfnik w fwoim
8: rzemiefle mufi ter
9: miny fwe mieć/ iá
10: ko ma názywáć
11: naczyńie rzemio
12: fłá fwego/ iefli fie
13: chce porozumieć s towarzysfzmi fwo
14: imi. Czego iz nie záchowáli oni czo

- 15: wieżę Babel budowáli/ á to iż ięzy
16: ki ich Bog pomieřzał ták iże fie poro
17: zumieć nie mogli/ przeto iey nie do
18: konáli.(*marg*) Gene.11. (-)Tákżeć y Kofioł Boży przy
19: wykłádaniu piřmá řwiętego ma teź
20: cdn.

strona: K.Bv

Pirwfze kazánie

fwoie terminy/ ktore Athánázius zo

- 1: wie Rituales modes loquendi/ Iáko řą
2: Trinitas, Perřona, Effentia, Communicatio
3: idiomatum, Theotokos etc.(*marg*) Rituales modi loquendi. (-)Ktorych iż ći
4: brácia vwiedzieni nie rozumieią á
5: ni wiedzą/ cdn. zá dáleko w inym zmyřle
6: niřeli oni vżywał tych řłow záwřdy
7: Kořcioł Boży/ widzimy iáko hánie
8: bnie á fromothnie vpádli w wielki
9: błąd. A tákże ia vmyřliřem wářzym
10: řářkam naprzod prawdziwe wyro
11: zumienie thych řłow obiářnić/ áby
12: řcie wiedzieli iákim řmyřłem vżywá
13: řá ich Cerkiew á Oblubienicá Páná
14: Kriřtuřowa. A to řebyřcie teź thym
15: řnádniey rzecz wřzytkę mogli poiąć o
16: kthorey będzem mowić y rozeymo
17: wác/ tho ieřt iáko mamy znác Páná
18: Boga nářzego/ Acź wiem że trudno
19: vgodzić wam wřzytkim/ bo iáko ro
20: zumiem řą miedzy wámi dwoi řłu
21: chácze/ cdn. iedni nie potrzebuią wykłá

22: du onego skutecznego/ iedno ogołem

23: rzecz wyflyszyć/ drudzy zaś ná to cze

24: káią iákoby fie im rzecz dokładnie y

25: gruntownie powiedziáá. Wiem że

strona: K.B2

o słowiech zwyczajnych.

mię nie ieft s to/ cdn. ále wy fie Pánu Bo

1: gu modlcie/ zá kthorą modlitwą ia

2: fie stárác będe/ iákoby fie iednák o

3: biemá stonam przez mię poniekąd

4: dofyć stáło. A także iuz theraz nie

5: przedłużáiąc fie nic/ iáko naproftsze

6: mi słowy o tych rzeczach poczniemy

7: gadác/ A napirwey o thym słowie

8: Troycá. Mamy tedy wiedzieć/ iż w písmie

9: świętym dwa Reiełtry písm ciągną

10: fie przez wżyftkę Biblią. Ieden kto

11: ry świádźy że ieden iefth tylko Bog/

12: iáko Exodi 20.Deut. 4.6.32. Efai.

13: 44.45. Ofee 13.1.Cor.8. Gal3.Ia

14: cob.2. Drugi zaś Reiełtr iákoby po

15: drugiey stronie świádźy o trzech/ cdn. co

16: wždy iednák muším názwác/ álbo

17: podstácią/ álbo bytnościami/ álbo

18: perfonámi/ bo trzech Bogow ná

19: zwác słowo Boże/ y zakon zákázuie.

20: A ty mieyfcá o tym fá/ iáko Gene.2.

21: 18. Mat.3.Mar: vltimo/ Ioan

22: 5. Tu widzisz iákoby nieiáką niezgodę

23: y rozerwanie miedzy Proroki świę

24: temi/ cdn. którą z dawná rozmáicie á ro

strona: K.B2v

Pirwfze kazánie

znim obyczáiem chcieli zgodzić y po

1: rownáć Doktorowie fwięci.(*marg*) Co vczynł Sábelliufz. (–)Bo naprzod Sábellius ináczey tho

2: zgodzić chciał/ cdn. kthory powieðał żeć

3: ielth ieden Bog práwy iedney pod

4: ftháci/ iedney perfony. Ale nim fie

5: cieleł zwáno go Oycem/ á potym

6: gdy ciáło przyjął y národził fie/ iuż

7: nie Oycem ále Synem zowie g pi

8: fmo/ á po trzecie że w gołębiczey pod

9: ftáci tenże fie vkazał/ cdn. zowie go Du

10: chem fwiętym. Arriani záfię iuż iá

11: koby w przeki Sábelliufzowi máło

12: o trzech rozumieli/ y owfzem pífmá

13: o iednym Bogu fámemu Oycu przy

14: włafzczáli/ lecz też y Syná Bogiem

15: być zwáli/ ále mnieyfzym/ á Duchá

16: fwiętego ielzczę mnieyfzym. (*marg*) Et. Athanał. ad Epifcopos Africae. (–)Tákiemi

17: byli Arriani/ też Euzebiani/ o czym

18: fwiádfzy hiftoria Ecclefiáftica.

19: Ale Koficioł Boży widząc/ że z obu

20: fhtron żadnym obyczáiem dofyć fie

21: nie fhtawa pímu fwiętemu/ y ow

22: fzem wielkie kácerftwá tákowe po

23: rownánie zá łobą ciągnie/ cdn. tedy frzo

24: dek dzierząc ináczey to zgadza. Abo

strona: K.B3

o słowach zwyczajnych.

wiem iż obiedwie rzeczy y oboie pismo Duch święty podał/ obojgu też

- 1: wiarę y mieysce daie. Bo gdzie mo
- 2: wił abfolute/ tho iest ogołem/ o ied
- 3: nym Bogu/ cdn. wierzy że ieden iesth w
- 4: Istności. A gdzie zafię o trzech/ wie
- 5: rzy też że są trzy perfony. Nie iżeby o
- 6: sobno thá Istność miała być/ á ofo
- 7: bno trzy perfony/ ále y owłzem ied
- 8: ność we trzech/ á trzech w iedności
- 9: doznawa. A to wżytko gdy chce ie
- 10: dnym słowem wyrzec to Mysterium/
- 11: cdn. tym słowem TRINITAS názy
- 12: wa.(*marg*) Trinitas co/ (-)Ktore słow TRInitas, to iest/
- 13: trium vnitas, álbo trzech rzeczy iedno
- 14: íthá nam sie wykłáda. Czo w ięzyku
- 15: Greckim TRIAS rozumie sie má
- 16: ło nam do tego/ dofyć iest gdy my w
- 17: tym smyśle y wyrozumieniu tego sło
- 18: wá wzywamy cdn. iáko Cerkiew świętha
- 19: zázwdy wzywáá.(*marg*) Iáko dawne tho słowo trinitas. (-)A iefliby sie kto pytał iáko dawno to
- 20: słowo w zwyczaj do Kościoła Bo
- 21: zego weszło/ łączno sie thego dowie
- 22: dzieć s lámych tytułów kfiąg kthore
- 23: popifáli Doktorowie święci cdn. y Szkri

strona: K.B3

Pirwíze kazánie

benowie Kościelni. Bo naprzod

- 1: Iuſtinus Męczennik nápiſał kfięgi

- 2: ktorym Tytuł dał o Troycy świętey.
3: Tertulian także nazwał swoie kfię
4: gi/ potym Hilarius/ Ambroży/ Au
5: guftin cdn. y wzyfcy iákmiarz aż do náfze
6: go wieku thego słowá vzywáli y w
7: nim fie kocháli. A iesliby kto písmo
8: święte wfpominał/ tedy y thám nie
9: tylko rzecz fámę/ iáko fie iuz pokazá
10: ło/ ále y słowo fámó máło fie nie
11: znajdzie. Abowiem iż to słowo zło
12: żone iest z drugich dwu słow/ to iest
13: trzye á iedność. Weyrzyłz ty miłi brá
14: cie w the sentencią gdzie mowi:(*marg*) Gene.18 (–)Trzech widział iednego pochwalił.
15: Weźmi s przodku tę fyllábę trzye/ á
16: s końcá drugá fyllábę iednego/ złoż
17: to/ áli znajdziesz to słowo Trinitas. (*marg*) 1.Ioan.5. (–)Thákże v Ianá świętego nápisano:
18: Trzey fą ktorzy świádectwo wydá
19: ią/ á ci trzye iedno fą. Weźmi thákże
20: s they sentenciey też dwie słowie/ s
21: przodku tres á ná końcu vnum. Coż to
22: będzie inego iedno tres vnum, to iest/
23: Trinitas? Bo chociay ty tho będziełz

strona: K.B4

o słowiech zwyczáynych.

wykládał ieno de accidente, tho iest o

- 1: przypádłości/ thedy tu iednák vnum
2: funt, nie będzie tylko vnum vnione, iá
3: ko Arriani chcieli/ ále owfzem vna v
4: nitate, cdn. A fą to słowá y wykład Hilá
5: riufzow. Bo iż w Bogu niemáłz acci

- 6: dens, to iest przypádłości/ iedno fub
7: ftantia, to iest iftność/ tedy lubo de a
8: ccidente/ lubo de subftantia, chceśz to ro
9: zumieć/ tedy zówždy do tego przy
10: dzie/ że Ociec s Synem y z Duchem
11: świetym iest iednym Bogiem. A co
12: iest zá rozność miedzy thymi fłowy
13: thrzey á Troycá niżej będzie powie
14: dziano. To tylko dokładam teraz/ że
15: nie trzebá sie dziwowáć/ że wżyczy
16: Kácerze to fłowo w nienawiści má
17: ią/(*marg*) Czemu kácerze na tákye fłowá sie gniewáią. (–) gdyż ie przeciwko im y ich
przed
18: lięwzięciu záfádzono/ przetoż to ich
19: gryzie y ták im iest miłe iáko sol w o
20: ku [!] .(*marg*) Iftność. (–)Iftność zálie co znáczy/ y o
21: tym ráczcie fłucháć. Wiárá pewna
22: iest/ że muśim wyznáć trzy Perfony/
23: nie gołe iákie znáki álbo cyphry/ ále
24: rzeczy rozeznán/ żywe/ á w bythno
25: ściach fwych przez lię będące. A wżá

strona: K.B4v

Pirwfze kazánie

koż iż Syn w Oycu á Ociec w Sy

- 1: nie wftáwicznie przebywa/ Duch s.
2: tákże od obudwu pochodzi/ thedy o
3: tym trzyma ták Kofcioł Boży/ cdn. że ty
4: trzy perfony przez to zobopolne prze
5: miefzkánie fą ták aeterno foedere confocia
6: tae, to iest/ thák zwiáfkiem Duchá s.

- 7: od wieku zą tym łpolnym przemie
8: łzkawaniem łą ziednoczone y łpofo
9: bione/ thák że Ociec s łwym Synem
10: miłym álbo s łwą Mądrością/ cdn. y z o
11: nym ogniem pałaiącym/ to ieft Du
12: chem łwięty/ łą iednym wiernym
13: á wiecznym Bogiem: nie w iedney
14: perfonie/ boby to ná Sábelliuřá po
15: łzł/ ále w iedney náturze álbo íftno
16: ści/ ábowiem to ieft náuká Kofcio
17: łá Bożego. A to łłowo Eřřentia álbo
18: Íftnoř zńaczy nam plenam plentitudi
19: nem Deitatis, (*margin*) 2. Tef.2. (-)iáko Páweł s. mowi/ to
20: ieft/ ono zupelne nápełnienie Bo
21: łtwá/ álbo teř omne id quod dicitur Deus,
22: iáko tenže Páweł mowi. Alias zńá
23: czy łie on włytek Máieřtat Bołki ál
24: bo oná nieothoczona áni ogrńniczo
25: na moc Bołka. Albo teř ieřli ták chce

strona: K.B5

o łłowiech zwyczáynych.

my rzec á włafnie ESSENTIA, to

- 1: ieft/ naturae Diuinae vna exiftentia. In
2: łumma/ dáiemy w ten czás zńác/ że
3: ieft idná nátura/ ieden on Ray ro
4: łkofzy pełny/ ktorých áni oko widzía
5: ło áni vcho łłyřzáló/ cdn. áni rozum czło
6: wieczy ogárnąć mořę wieczne° Bo
7: łtwá/ W ktorým Bołtwie łą włyzt
8: ki rádořci/ wdzięcznořci/ łlicznořci/

- 9: mellodie/ symphonie/ rokoŝy etcet.
10: y wonie przez przypowieŝ mowiąc
11: Y iedná iefth ŝtudnicá rokoŝzney o
12: chłody y wŝelákiego błogoŝławień
13: ŝtwá. A w tym wiecznym Boŝtwie/
14: nie máŝz nic wietŝzego/ nic mnieyŝze
15: go/ nic pirwŝzego/ nic pollednieyŝze
16: go/ iedná wola/ iedno wykonánie/
17: iedno pánowánie/ y iedno ŝceptrum
18: kthorym włada Bog y roŝkázuié ná
19: niebie/ ná morzu/ y ná ziemi. Thego
20: nieotoczony^o Boŝtwá wyrozumieć
21: duŝzá człowiecza nie moŝe/ iedno tho
22: tylko zápewne wie/ ŝe Bog iefth. Bo
23: ŝam rzekł do Abráámá/ Moiŝeŝzá/ y
24: Ezáiaŝzá/ zowąc ŝie/ (*marg*) Gene.17. Exod.3. (-)ŝam iefth ktho
25: rym iefth/ á ŝŝtnoŝć álbo będący po

strona: K.B5v

Pirwŝze kazánie

ŝłał mię do ciebie. A iefzczé trzebá o

- 1: baczyć nieiákcie rozeznánie miedzy
2: tym ŝłowem Náturá á miedzy ŝŝt
3: noŝciá. Bo Náturá znáczy tylko ie
4: dnę rzecz to iefth duchá/ bo piŝmo mo
5: wi iŝe Bog iefth Duch. Ale ŝŝtnoŝć
6: iuŝ iákoby dwie rzeczj zda ŝie w ŝobie
7: zámykác/ y Náturę onę wieczná y o
8: neyŝe Náтуры iedną exiŝtenciá/ ŝtan
9: álbo ŝŝtnoŝć ŝpolná. A dla tego przy
10: dáiemy ŝŝtnoŝć ŝpolná/ cdn. iŝe wiemy ŝe

- 11: też z obojną każda perfoną ma w ła
- 12: nie swoim swoie bycie. A tho obojne
- 13: bycie zowiemy Hypoſtatis. a ono po
- 14: łpolite zowiemy Iſtnością. (*marg*) Rozność między ſłowem [!] perfoną á iſtność (-)A
thák też obaczymy roznicę między
- 15: tym ſłowem Iſtność á między Perfoną. Bo Iſtność iáko ſtarzy Dokto
- 16: rowie przykłády dáią/ ma ſie iáko
- 17: Słońce w zupełności/ ále Perfoną
- 18: iákoby onego ſłońcá iáſność/ gorą
- 19: cość/ y iámo centrum áłbo diſcus Solis.
- 20: Skąd ſie też pokázuie/ że Perfoną to
- 21: ſłowo znaczy w łobie rzecz tháką w
- 22: ſwym obojnym bycie áłbo ſthanie/
- 23: cdn. ktora tym co ielt wítawicznie/ ielt/ á

strona: K.B6

o ſłowach zwyczáynych.

- nieodmiennie/ A wźákoż łpołob o
- 1: ney zależy/ iá
- 2: ko ſie to s przykłádu o ſłońcu y o du
- 3: łzy obiafnia/ w ktorey widzimy trzy/
- 4: rzeczy z rozeznáníem/ rozum/ pá
- 5: mięć/ y wolą/ iákoby trzy perfony/ cdn. á
- 6: przedfię thy trzy rzeczy zowiemy iſt
- 7: ność iedną áłbo dużę. Tákte y Tęczę
- 8: ma w łobie trzy bárwy/ ále iedná iey
- 9: ielt przedfię iſtność. Lecz w tey mie
- 10: rze tu ielt rozność/ że tám wierzymy
- 11: być trzy żywiące perfony/ thu w tey
- 12: mierze nie ták. A wźákoż iź człowiek
- 13: ielt obrazem Bożym/ cdn. á obraz ma zá

- 14: wždy nieiákie podobieńftwo ku the
15: mu czyy ieft/ tedy nie máią być gánie
16: ni ftárzy Doktorowie/ ktory chcząc
17: pokázác że lie to nie ma dziwno wi
18: dzieć rozumowi ludzkiemu/ iáko to
19: może być w rzeczy iedno y trzey/ tych
20: podobieńftw przereczonych vzywá
21: li/ cdn. ták łobie vważáiąc: Iż iefliże to tu
22: ná ziemi nam nędznikom pátrzáiąc
23: częłto ná tákie rzeczy dziwno nie ma
24: lie widzeć/ dáleko więcey że to thák
25: może być w rzeczach niebiefkich małz á nie mowić
26: iáko to może być Iedno y Trzey Du
27: rus est hic fermo?(*marg*) Słowo Perfoná od 1400. w Końciele bylo. (-)A iże ty Podftáty
zowiemy Perfo
28: námi/ y toć nie tylko Tertulianem/
29: Hiláriušem/ ktorzy iuż tych słow v
30: żywáli ná on czás/ ále theż y pímmem
31: święthym dowieść lie może. (*marg*) Hebr.1. (-)Abo
32: wiem Páweł s. gdy mowi do Zy
33: dow zowąc Syná Bożego fwiátło
34: ícią y wyobrażeniem bytności Oyco
35: włkiey/ Mężowie Boży słuźnie ro
36: zumieli/ że tám przez słowo bytność
37: znáczy to co v nas perfoná. Tákże y
38: ono mieyłce gdzie mowi w nim prze
39: miełzkawa Bořthwo Zomatikos. On
40: człowiek wieczney pámięci godny/
41: święty/ á biegły w Greckim ięzyku/
42: wykłáda to Perfonaliter/ to ieft wzglę

- 43: dem perfony. Ale y do Korintow/ iá
- 44: ko to y Brencius przitacza/ w czwar
- 45: thym rozdzieleniu Páweł s. mowi:
- 46: Kriřtus práwi ofwiecił ųwiátłořciá
- 47: fercá nářze bořey náuki w Perfonie
- 48: Iezu Kriřtá. A w 2. rozdzieleniu: A com odpuřcił/ dla was odpuřciłem

strona: K.B7

o ųłowieh zwyczáynych.

w Perfonie Kriřtuřtowey. Tu iářnie

- 1: mařz piřmo(*marg*) Nieczuiá ųie thu przeciwnicy. (-)Y dziwno nam ieřt/ gdiř
- 2: Pan Kriřtus podobny nam był we
- 3: wřzythkim okorm grzechu/ cdn. przecz á
- 4: dla czego te niebořatká/ Piotrá/
- 5: Páwłá byřnořci Perfoná zowař/ á Kriřtuřowey byřnořci Perfoná zwác niechcá/(*marg*) Heb.2
(-)gdyř per omnia nobis ųimilis eccepto
- 6: peccato. A záthymře idzie/ ieřli mogę
- 7: zwác perfonę Kriřtuřowę perfoná/
- 8: cdn. czemu tákře Oyczá y Duchá s. byth
- 9: nořć ktora ųie teř raz w perfonie An
- 10: yelřkiew/ álbo teř gołębicřzey pokázo
- 11: wálá zwác nie mam? Ktemu przy
- 12: dáięcy/ ře ři nieboracřkowie powiá
- 13: dáię/ ře dla tego wzbudzili ták wiel
- 14: ká rzecz áby ųie pokazało rozeznánie
- 15: Perřon. Izařz tego kářdy nie widzi/
- 16: ře Perřoná tho ųłowo lepiej w ųobye
- 17: nierowno wyraża to rozeznánie Per
- 18: řon á niřeli byřnořć. Ale y řámá nie
- 19: wola do tegoby ich miáłá przywieřć
- 20: Bo gdy mowiá trzy řá thrzey. My

- 21: ich wnet pytamy: Czo to łą zá trzey?
22: czy łą bogowie trzey? cdn. Czego niekto
23: rzy ielzyczne niełmieią rzec/ Czyli trzey

strona: K.B7v

Pirwfze kazanie

Anyołowie? czyli troie ludzi? Tego

- 1: też nie rzeką. A ná thym wiele należy
2: wiedzieć/ co tho łą zá trzey/ gdzie fie
3: więc my s thego łacwie możym wy
4: práwić. Bo gdzie mowiem trzey łą
5: mowiemy łą trzy perfony/ gdzie mo
6: wiemy ieden ielt/ ieden Bog w iftno
7: ści. A także y słowo Boże/ y zwyczaj
8: dawny Kofcioła Bożego/ y potrze
9: bę wielką/ á także máiąc przed oczy
10: má wwiárowanie fie zgorżenia (á
11: zwłalzcza ize thák dofyć niezgod/ ma
12: świat ifcie zá łwe teraz/ cdn. tu w tey mie
13: rze) ná łtarym przełstawmy/ Volu
14: mus enim esse semper filij pacis et homines bo
15: nae voluntatis, odio habemus contentiones et
16: łtrepitus disputarios, przetożelmy iuz po
17: dawáli.
18: A tu też ielzyczne pokazać chcemy (á
19: tho będzie czwarta część kazania) cdn. że
20: zá tymi słowy y distinctio perfon/ y
21: sententia píłmá święthego lepiej fie
22: wykłáda/ także też y łmył wiary ná
23: łzey/ tak że y obiálnienie głęblze chwa
24: ły Bożey. Czego weźmiemy łobie ná

25: przykład: Kiedy chcemy wielmoż

strona: K.B8

o słowiech zwyczajnych.

nie mówić/ cdn. zowiemy go nie tylko

1: sprawiedliwym/ miłosiernym/ świę

2: tym/ mądrym/ ale też zowiemy ją

3: naszą sprawiedliwością/ mądrością/

4: Nie tylko dobrym/ co jest mniejsza

5: rzecz/ ale też y naszą dobrocią/ co jest

6: rzecz większa. Abowiem per substanti

7: ua magis proprié loquimur de Deo qui est i

8: pła substantia, cdn. quam per adiectiva, quia in il

9: lum nullum cadit accidens. Bo to co mo

10: wiemy adiectivé/ mądry/ sprawiedli

11: wy/ miłosierny/ może być w tym od

12: miąną y nieufnością/ iako sie

13: znajduie y w ludziach też y świętych/

14: ale gdy mowiemy/ że Bog jest nie

15: tylko sprawiedliwy/ cdn. ale naszą spr

16: wiedliwość/ miłosierdzie/ y mą

17: rość/ tuż więc już nieufnością/

18: przypadłości/ albo też odmianie za

19: dne sie miejsce nie zostawa. A w ten

20: czas Miesiąt Boży nawieczey wy

21: nośimy. Także po drugiej stronie

22: nie/ gdy człowieka zowiemy nie tyl

23: ko grzesznym/ cdn. niesprawiedliwym/

24: niemiłosiernym/ ale naszym grze

25: chem/ niesprawiedliwością/ niemi

strona: K.B8v

Pierwsze kazanie

miłofierdziem/ śmiercią/ y ciałem/ w

1: then czas człowieka prawie poniża

2: my/ y pogrążamy.(*marg*) 1.Cor.1.Hier.23. (-) Stądże Apostoł

3: Krifruła wynosząc y wypiewywał

4: iąc/ powieść że sie nam s shtal Mą

5: drofcia/ śprawiedliwoscia/ poświę

6: ceniem/ y odkupieniem. Item/ Iam

7: iest droga żywot y prawdą.

8: Coż m tedy wythępuiemy w tym/

9: gdy tego wirszą pomkniemy y rzecz

10: my: cdn. że Bog nietylko iest/ co iest rzecz

11: mniejsza/ ale y owszem iest samá Ist

12: ność/ to iest rzecz wieszca. Bo to sło

13: wo Istność ciągnie sie od tego sło

14: wá Iesth. Ponieważ IEHOVAH

15: tho słowo thoż znaczy że Bog y sam

16: iest przez się/ y inym essenciej/ to iest

17: żeby byli wdziela. Bo to y samá rzecz

18: pokazuie/ Y o tym może sie właśnie

19: rzec iest/ który niema ani praeteritum

20: ani futurum, tho iest/ ani przeszłego

21: czasu ani przyszłego/ ale zawsze á zá

22: wždy iest. Iáko Auguſtin mowi:

23: Ludzie którzy nas vprzedzili byli/ aleć nie są: cdn. którzy po nas będą/ będąć/

24: aleć nie są: ludzie zásię kthorzy są/ ná

strona: K.C

o słowiech zwyczajnych.

tym mieyfcu nie mogą zawsze być/ á

1: ni tu y ná onym mieyfcu zaraz. Ale

- 2: Pan Bog nález/ iáko áni czáfu ták tež
- 3: áni mieycá nie ma.(*marg*) Heb:13. (-) Abowiem Kri
- 4: Ítus ieft zázwdy/ wczorá/ dziś/ y ná
- 5: wieki wiekom Amen.
- 6: Stądze go thedy włafnie zowie
- 7: my nie tylko że ieft/ ále y owłzem czo
- 8: ieft wíetłzego że go zowiemy być fá
- 9: mą á fzczyrą íftnością. Y ftądze fám
- 10: tež o fobie mowi dwa rázy powtha
- 11: rzáiąc zem ia Ieft ktorym Ieft. Iá
- 12: koby zázwieráiąc ty obádwá czáfy/ y
- 13: przefłzy/ á iákoby thez rzec
- 14: chciał/ że ini ludzie iefliże fą/ fluzý im
- 15: iedno/ ieft. A tež fą odmiennie fprá
- 16: wiedliwi y miłofierni. Alem ia iefth
- 17: nie tylko miłofierny/ ále też fámó mi
- 18: łofierdzie/ cdn. fámá dobroć y fámá Íft
- 19: ność/ Przetoż mowi flufznie iam ieft
- 20: ktorym ieft/ to ieft dołkonáły.
- 21: Obacźże to kázdy/ iefliże my to nie
- 22: włafniey niż oni/ y Máyeftat Boży/
- 23: y rozeznanie thych trzech perfon/ zá
- 24: tymi flowy wyflawiamy. Oni mo
- 25: wią/ trzy fą. A my mowiemy/ trzy

strona: K.Cv

Pirwfze kazánie

perfony rzeczą rozeznané. Oni mo

- 1: wią/ iedno fą. A my mowiemy/ że
- 2: nie tylko iedno/ y owłzem iedná Íft
- 3: ność. Oni mowią trzy fą iedno. A

- 4: mowiemy/ y owfzem TRINI
- 5: TAS. Abowiem ty wfzytki fłowá
- 6: y Ifntość/ y Perfoná/ y Troycá fą
- 7: fubftantiua. Ale tria y to fłowo funt/ ad
- 8: iectiue fie máią. Niechay fie fmieią
- 9: iáko chcą ci nędnicy/ ále tym fmie
- 10: chem co infzego pokázuią s fiebie/ ie
- 11: dno lekkie á płoche przedfięwzięcie. Mamy fie my z fáfki Bożey czym ciefzyć/ máiąc po fobie głos Prorocki y
- 12: Apoftolfki/ fwiadectwo Kofiołow
- 13: thák ftárożytnych iáko y terážniey
- 14: fzych.(*marg*) Iż nie Papieżowe to fą wfławy. (–)Niechay to oni zową wfławá
- 15: mi Papiefkiemi/ ále fie to pokázuię/
- 16: cdn. że iefzcze Papieżow nie było y moczy
- 17: ich/ á Tertulian/ Hiláry thych fłow
- 18: wzywáli. Niechay oni zową plewami y wfławami ludzkiemi te fłowá/
- 19: ále fie przy tym nie zoftoią/ co fie iuż
- 20: pokazáło. Ale y te plewy ná fwe złe
- 21: wfpomináią. Abowiem iáko przez
- 22: plew lepienie nie bywa mocne/ y ode

strona: K.C2

o fłowiech zwyczáynych.

- dzdzá fie pfuie/ thákże ponieważ oni
- 1: odrzucili ty plewy/ vyrzym w krot
- 2: kim czáfie iáko to budowanie ich bę
- 3: dzie trwało/ vyrzym fkutek tey rády
- 4: ich. Pátrzciefz brácia/ izali gdy kto
- 5: wrzuci nafienie pńzeniczne w ziemię
- 6: zaráz fie vczyni z niego ziárno. Ale
- 7: owfzem naprzod będzie trawá/ po

- 8: tym zbdło/ pothym kłos/ á w kłofie
9: plewá/ á w oney plewie ziarneczko
10: pŕzeniczne iáko w mieŕzeczkú zámyka
11: fie. Tákžec teŕ táiemnicá vznánia
12: Páná Bogá wŕzechmogácego y ná
13: uká ŕłowá Božego w tych ŕłowiech
14: iáko w mieŕzeczkach álbo iáko perlá
15: w pierŕcieniu ofadzona zámyka fie.
16: Ale iżem tu wŕpomniał kłos/ przy
17: ŕzlá mi ná pámięc oná hiŕtoria z Iu
18: dicum kŕiág/ cdn. iż iáko Ephráimczyci
19: gdy fie poczęli przeć ŕwey Náciey kie
20: dy było o nich zle/ thák že ktory wy
21: mowił z nich to ŕowo Schilboleth/ co
22: fie wykłáda/ kłos/ temu przepuścili(*marg*) Iudic.12. (-)ále kto nie mogli wymowić tego
ŕło
23: wá/ iuŕ go mieli zá Efráimczyká y
24: podeyrzánego. Ieŕt teŕ coŕ podobne

C2 v

Pirwfze kazánie

- go w Polŕkiej Hiŕtoriey/ iáko rozez
25: nawano Niemce od Polakow przez
26: on Rym. Ná tenze kŕtał ŕancta, religi
27: oŕa ac docta vetuŕtas, miáŕá ŕobie thy ŕło
28: wá/ Eŕŕentia, Perŕona, Trinitas, Communi
29: catio idomatum, Coeŕentialis, Theotokos. (*marg*) Calunia est me haec ad perŕecution
detorŕiŕŕe. (-)Ták iże więc kto fie tymi ŕlowy brzy
30: dził/ álbo ie brzy
31: dził/ álbo ie odrzucał/ iuŕ więc táki
32: v nich bywał w podeyrzeniu. Wie

- 33: my dobrze że to słowo TRINITAS
34: nie jest expresse w słowie Bożym/ á
35: przedsię mieli to sobie za słowo Bo
36: że y prawdziwe/ cdn. y zá nieiákie Hářło/
37: po którym poznawali kto prawdzi
38: wy Krześciánin/ á ktho Ephraim
39: czyk. A ieliże więc tylko tho jest sło
40: wo Boże czo sie expresse znáyduie w
41: piřmie świętym/ gdzie to stoi iáwnie
42: niech vkażą řola fides iustificat, gdzie też
43: to jest Deum de Deo.(*marg*) Nietilko jest scripturá/ co jest expresse. (-) Item Ecclesia
Catho
44: lica, ábo też y wřzytko Kredo gdzie jest
45: expresse nápiřáne od Ewányeliftow
46: A nákoniec niech pokażą gdzie thojest v Záchárialzá Dicite filiae Sion ecce
47: Rex tuus venit mansuetus. A przedsię Má
48: theuřz řmiele powieda/ cdn. że sie tho prá

strona: K.C3

o słowach zwyczajnych

- wi sřtáło/ áby sie wypeřniło czo by
1: řo rzeczono przez Proroká.(*marg*) Matt.21. (-)(*marg*) Zach.9. (-)V Proro
2: ká iřcie tego nie znaydą dicite filiae Sion
3: chybá in gener subintelligitur, cdn. tákże y to
4: mansuetus niemářz z tego tám iedno pau
5: per, Ale iř sie to ku iednemu ciągnie/
6: á wyrozumieniu nic sie thák nie vy
7: muie/ thedy przefię Ewanyeliftá
8: řmiele to zowie piřmem/ y mowi řcri
9: ptum est. Záprawdęć niemieli przecż
10: ři tey burdy czynić zápamięćáli řyno

- 11: wie Máthki fwey/ cdn. mieć folgować
12: mdłości Kofioła Bożego.
13: Mamy dziś świętho brácia miła
14: Obrzezania Páńkiego/ gdzie Bog
15: kazał dziatkam mdłości ich áże do o
16: fmege dnia ćirpieć/ y dla tego ich nie
17: kazał zaráz po vrodzeniu obrzezo
18: wác/ áby im thák bolu ku bolowi
19: fwieżemu nie przydawano. Mieli
20: też y ći koniecznie mieć ná bączności/
21: áby byli ffolgowáli temu mdłemu
22: dzieciátku/ tey oblubienicy Kriřtu
23: fowey/ którą ták přetko záfmećili/ y
24: niepothrzebnie zákwilili. Aleć nay
25: dzie Bog obyczay iáko themu zábie

strona: K. C3v

Drugie kazanie

żeć/ cdn. á otrze ifcie z oczu fwey miłey

- 1: oblubienice. My teraz daymy czeńć
2: chwałę Pánu Bogu nářzemu/ przez
3: Iezu Kriřtá Syná iego iedy
4: nego/ ninie y ná wieki/
5: Amen.

strona: K.C4

Drugie Kazá

- 1: nie/ gdzie fye okazuie/
2: iż Ociec s Synem fwym mi
3: łym y z Duchem fwiętym cdn. ieřt ieden
4: á prawdziwy Bog w Iftności
5: nie w Perfonie.

- 6: BRácia y przy
7: iaciele mili/ iż nie
8: mamy ná świece
9: moc droźzzego/ nád
10: to żebychmy ználi
11: Páná Bogá nálezego/ fwiádfzy o tym
12: Ieremiafz/ mowiącz: Niech fie nie
13: chwali mądry w mądrości fwey/ á
14: ni moczarz w mocy fwey/(*marg*) Hier.9.1.Cor.1.2.Cor.10. (-) Niech fie
15: nie chwali bogacz w bogáctwach
16: fwych. Ale ktho fie chwali/ niech fie
17: chwali w tym/ áby mię znał iżem ia
18: ieft Pan ktory czynię miłofierdzie y
19: fprawiedliwość. Ieft roznicá w ár
20: tikule iednym álbo kilkonafcie mie
21: dzy tymi ktorzy fie odrywáią/ cdn. Ale iż

strona: K.C4v

Drugie kazanie

ten przereczóny ártykuł iáko mamy

- 1: znác Páná Bogá nálezego iefth pir
2: wfy y znácznieyfzy/ á práwie od nie
3: go inrze teź zawiły: tedy my opuści
4: wfy inrze/ ten będziemy ná then czás
5: rozeymowác. Nie będziem fie tego
6: vczyć z mądrości thego fwiátá/ iákonas cí pomawiáią/ ále s kfiąg Bo
7: zich piłmá świętego/ gdzie go iednák
8: znác ináčzey nie możemy/ iedno thá
9: iáko fie nam obiáwił/ częfcia oczywi
10: fcie/ częfcia teź tylko powiedáiąc o fo
11: bie w piłmie. (*marg*) **Przecź obiáwienie.** (-)Powiedáią niektorzy

- 12: gánięcy/ że więcey ieft/ práwi/ tego
13: obiáwienia w pífmie niżeli to czo fie
14: wípomina/ áni fie teź to práwi mo
15: że zwác obiwáwieniem. Ná co łatwa
16: iefth odpowiedź: Iż wíszytko pífmo
17: może być názwane obiáwieniem ále
18: oóbliwie to/ gdzie álbo fie iáwnie
19: vkazał Bog miłóśnikom swoim A
20: bráámowi/ Moizéfzowi/ y innym/ ál
21: bo o sobie iáwnie mowi. My tu te
22: dy theraz przywodzić będziem sobie
23: ná pámięć tylko ty ktore nas vczą iá
24: ko ma być znan ten Bog náłz/ im fie

strona: K.C5

o znáomości Bożey.

nie przeciwmý/ ále rádniey tego słu

- 1: chaymy/ vřzu náłtáwiwřzy/ czo nam
2: Pan Bog dziřia vřczy z łáłki fwey
3: řwiętey/ pomniác ná to/ że áni řrebro
4: áni złołho áni řadna rzecz ma być w
5: oczach náłznych drořłřza/ iáko znác pá
6: ná Bogá/ o cżyłefcie iuź řłyřzeli z Ie
7: remiałřá Proroká. Przetoź tey po
8: řłuchaycie s pilnořcią.(*marg*) Circacreationmem munidi. Genefis 1. (-)Pirwřzego tedy roku w onych fie
9: dni dniach/ Napirwey obiáwił fie
10: Bog Adámowi pirwřzemu cźłowie
11: kowi/ gdzie Moizéfz mowi: Ná po
12: cźátku řtworzył Bog niebo y ziemię
13: Ieřłize mozem pokázác/ że w tym řło

- 14: wie Bog ná tymże mieyfcu rozumie
15: fie y zámýka fie nie nie tylko Ociec ále y
16: Syn y Duch s. tedyć nie máłz o czym
17: gadác/ iedno wierzyć że Ociec s Sy
18: nem y z Duchem s. fą ieden Bog. Czego dowieść ieft nałatwieyfa.
19: Bo iáwnie Páweł s. do żydow Sy
20: ná Bożego zowie nie tylko Iehowá
21: ále y ftworzycielem/(*marg*) Hebre:1. (-)y owfzem y fło
22: wá Moizefzowe y rzecz s tego miey
23: fcá Pirwfzych kfiąg Synowi Boże(*marg*) K.C5v (-)

Drugie kazanie

mu przyczytawa/ mowiac: A ku Si

- 24: nowi práwi rzeczono iefth/(*marg*) Pfal.101. (-)Ná po
25: czátku ftworzyłeś ziemię o Boże Ie
26: howá/ á fprawá rąk twoich fą nie
27: biofá. Toć iáwna rzecz iefth/ ponie
28: waż y fłowá y rzecz s kfiąg Rodzáiu
29: oddáie fie tu Synowi Bożemu/ te
30: dyć tu ieden muśi być y Bog ftwo
31: rzyciel. Wiem że wyfzfzey rzekł tenże
32: Páweł o tymże Synie/(*marg*) Hebr.1. (-)że przezeń fą
33: wieki ftworzone/ ále koniecznie obie
34: mieyfczá fobie nie fą przeciwne. A
35: przetoż wierzyć obiemá powiefciom
36: mamy/ y themu że fpólną ręką z Oy
37: cem ftwarzał/ y fpólną mocą y wfze
38: chmocnofcią/ y themu że go zowie
39: ftworzycielem. A iże tenże ieft Mą
40: drofcią Oycowfką/ przez którą wfzy
41: tko zwykł ftwarzác/ przetho mowi

- 42: przezeń są stworzone wieki. Ale nie
43: tym sposobem iako mowi Ian s. o
44: Mojżesz/ że przezeń też jest dan Za
45: kon. Bo on nie jest żadnym naczy
46: niem iako Mojżesz ani podrzęczym
47: v Oicá swgo/ ale zarówno z Oicem
48: swym jest stworzycielem nieba y zie(*marg*) Krystus własny (-)

strona: K.C6

o znomości Bożej.

mie.(*marg*) stworzyciel/ czytaj o tym do zyd. w III. (-) Bo w ten sposób gdyby był tyl

- 1: ko rzodkiem a naczyiem przy stwo
2: rzeniu/ nie mogły go był nazwać
3: właśnie Apostoł stworzycielem/ ani
4: by mu był właśnie przeczytał to mo
5: więc: Opera manuum tuarum funt coeli.
6: Drugie absurdum stądby wrosło/ że
7: by było dwa stworzycielow tym o
8: byczaiem/ ieden to naczyie przez kto
9: re stwarzał/ a podleży: a drugi ten
10: sam który jest głową stworzenia/ a
11: zacnieży. Gdzie przeciwną rzecz
12: pismo wyznawa mówiąc: Iż ieden
13: jest stworzyciel nieba y ziemie/ a nie
14: dwa.(*marg*) Ecclesi.1. (-)Thrzecia muzielibyśmy Syná
15: Bożego nie wzywać. (*marg*) Dani.14. (-)Bo Dániel mo
16: wi wyznawaiąc: Ia niechcę wzy
17: wac ani chwalic iedno Boga mego
18: który stworzył niebo y ziemie. O
19: bacze thu/ nie mowi Dániel przez
20: ktorego/ ale mowi ktory stworzył

- 21: ziemię. Czwartha/ żeby Syn Boży
22: był tym łpołobem przekłęty. Bo Ie
23: remiałz mowi: Przekłęci łą bogowie
24: á niechay zginą z ziemie y z niebá kto
25: rzy nie łtworzyli niebá y zyemie.

strona: K.C6v

Drugie kazánie

Y tu obáčz/ że nie mowi przez ktore

- 1: go/ ále mowi ktorzy nie łtworzyli etc
2: Tu małz wykład włáfny mieyłcá Ge
3: nefis. iáko y łtára quotifatia támże
4: ná márgines do tego cie wiedzie.(*marg*) Vide fimiliter expofitionem Bibliorū Brefte
imprefforū in caput Genef.11. vbi fimiliter ifti loci Gen. et.111. exponūtur. Gene.3. Gene.11.
(-)Gdyż fie thedy iuż pokazáło/ że w
5: tym łłowie Bog zámyka fie Syn y
6: Duch s. tedyć to ieden mułi być/ ie
7: den mowię w łftności/ ále nie ieden
8: w perłonie/ ále trzy/ ták iáko teź ni
9: żey mowi: Faciamus hominem, Y rzekł
10: Bog/ łtworzmy człówieká/ nie mo
11: wi łtworzę ia Ociec człówieká przez
12: Słowo/ ále mowi łtworzmy. Abo
13: wiem łpolną ręką y łpolną poráđą
14: ieden Bog mowi łtworzmy/ y Ie
15: den teź Bog tenże domawia y vrą
16: ga Adámowi potym mowiąc: Ecce
17: Adam quali vnus ex nobis, wyganiáiąc
18: go. Item. Eamus et confundamus linguas e
19: orum etc. (*marg*) Secunda patefactio Abraoe in 2000. annorum (-)Tymże łpołobem
ábym go thákże

- 20: znał thenże Bog obiáwił fie zá dru
21: giego wieku Abráámowi we dwu
22: tyfiácu lat/ gdzie mu fie vkazáli rze
23: komo trzey Anyołowie/ á przedfię

strona: K.C7

o znáomości Bożey.

piłmo nie bez przyczyny mowi/

strona: P.29d

- trzech widział á iednego pochwa
1: lił. Stárzy Doktorowie iż to wykłá
2: dáli o iednym Bogu we trzech ofo
3: bach obiáwionym/ mieli do thego
4: wielkie przyczyny. Gdzie iedná z ni
5: mi Luther y káznodzieiá Ochin/ w
6: thym przeshawa. Bo co mowią że
7: dwa Anyołowie do Sodomy byli
8: ízli/ á Kríftus zołtał rokuiác z Abrá
9: ámem/ to mnie fie widzi nie rzecz.
10: Iedná że to mowi o tych dwu ktorzy
11: byli do Sodomy pózli że ich też po
12: chwalił/ y dokláda/ porzuciwfzy fie
13: ná twarz íwą Loth/ ábyś nie rozu
14: miał/ żeby tho tám chwalenie bylo
15: pocźciwość czefna á nie Bofka. Bo
16: alias thedyć theż wyfzszey gdzie rzekł
17: że trzech widział/ iednego pochwa
18: lił/ to ífte chwalenie ktoreby fie Sy
19: nowi Bożemu miáło wyrządźác/ by
20: łobyć też tákież czefne zá thákim po
21: dániem twoim. Druga że thám do

22: kłáda/ że tych dwu tenże Loth wzy

23: wał iáko Bogá/ y cířz dwa wyłłu

24: chawáią Lothá/ y przedfię obádwá

strona: K.C7

Drugie kazanie

mowią iáko ieden Ecce fulcepi preces tu

1: as, otom przyiął prośby twoie. A on

2: im też mowi obiemá Ingredere Domine.

3: wnidź miły Pánie.(*marg*) Słowo Ellogim. (-) Trzecie/ że tu mowi ELLOGIM/

4: kthory mię wywiodł z domu Oyczá

5: mego/ nie mowi wywiedli ále wy

6: wiodł/ á przydáie/ Bogowie. A iż

7: to słowo ELLOGIM w licźbie wiel

8: kości pluraliter iefth położone/ nie dla

9: tego ná pomoc to łobie brác máią że

10: byłmy mieli mieć wiele bogow. Bo

11: to iefth myřtica phralis linguæ sacrae, to iefth

12: obyczay piřania Táiemnic w ięzyku

13: żydowłkim/ gdzie iná rzecz brzmiá

14: słowá/ á ina fie rzecz przez nie znáczy(*marg*) Ioan.1. (-)A co mowią/ nie mogł fie thu dáć

15: widzieć Ociec/ bo práwi Bogá/ to

16: iefth Oycá/ nikt nigdy nie widział. (*marg*) Vide Petrū Martyrem in Iudic.7. (-)Y toć nie

iefth grunt. Abowiem iáko

17: o Oyczu mowiem że go nikt nie wi

18: dział/ toż y o Synu/ y o Duchu fwię

19: thym twirdzimy. Bo iefłiże wierzy

20: my że Syn v Oyczá ná łonie przeby

21: wa/ tedyć to niepodobna rzecz/ áby

22: gdy Oyczá niewidzim/ ábyłmy Sy

strona: K.C8

o znáomości Bożey.

ná mieli widzieć/ Ioan.1. Druga że

1: Syn ieft duch/ á duchá żaden nie wi

2: dzi fłkąd idzie y dokąd idzie/ Ioan.3.

3: Prawdá że Syn Boży był widzian/

4: ále nie w Boſtwie/ iedno w poſtáci

5: **Anyeſkiey** [!] / álbo ták iáko fie mu kie

6: dy podobáło. A tákże thu iefzcze nic

7: przeciwna ſtroná tego pílmá z miey

8: ſcá nie ruſzyłá. A wſzákoż to wſzytko

9: rozſádku wáſzemu przypuſzczám. A

10: potwarzy niech wſtána.(*margin*) Tertia patefactio ad Moifen circa legiflati. (–)Potym zás
w pułczwártu ſtu lath

11: Moizeſzowi miłofnikowi ſwemu/ y

12: ludowi inemu obiáwić fie raczył ná

13: puſzczy/ gdy dawał Zakon ſwoy: kto

14: re obiáwienie iáko ſławne było/ tho

15: ſwiádfzy ono poruſzenie ziemie/ trwo

16: gi/ błýſkáwice/ ſtráchy/ y gromy/ kto

17: re fie ná on czás przy podániu dzia

18: ły. Co gdy ſłyſzymy/ tym fie nam bár

19: ziey máią wlepić w pámięć ſłowá

20: ktore ná on czás Bog mowił// á iá

21: ko począł przykazánie ſwoie: Mo

22: wił Pan Bog wſzytkie the ſłowá/

23: Iam ieft Bog IEHOVA kthorym

24: cie wywiodł z ziemie Egipſkiey: Nie

strona: K.C8v

Drugie kazánie

miey bogow infzych przedemną etc.

- 1: Tu także w tym słowie Bog IEHOUA, jeśliżem mogę pokazać że nie tu zawie
2: ra nie tylko Ociec/ ale y Syn y Duch
3: święty/ zaś to nie iawna będzie że to
4: jest jeden Bog w istności/ zaś to już
5: nie będzie iawna/ że nie zawsze różni
6: cte Bog o sobie mówi. A iż nie to zaw
7: żdy początkiem może pokazać/ że nie
8: tam y Syn y Duch święty zamyka/
9: łączno to każdy może obaczyć.
10: A naprzód/ iż tu Ociec mówi przez
11: Syna/ to łami przeciwnicy znają/ a
12: le y tho też nąd to mają y mufzą wy
13: znać/ że ten który tu mówi y then od
14: kogo mówi łpolnie a iako jeden w ie
15: dności wszystko to mówi/ y o sobie też
16: mówi. Y owżem także tu Syn swo
17: ię część bez pochyby obwárował od
18: cudzych bogow iako y Ociec/ tak iż
19: gdy mówi IAM IEHOVA: Nie
20: miey bogow cudzych przedemną/ że
21: nie tu Syn nie excluuię, iakoż tho po
22: niekąd łamą przeciwna łtroną dru
23: gdy też wyznawa. A jeśliżem nie exclu
24: uię/ iako mówią/ tedyć nie incluuię.

strona: K.D

O znáomości Bożej.

Bo niemoże być jedno aut verumfalsū,

- 1: to jest/ ábo zamyka nie Syn w thym
2: słowie IEHOVA/ ábo nie. Boć to
3: tenże który głos wydaie/ tenże krzci

- 4: fie być Bogiem Iehową/ tenże o ło
5: bie mowi. Nie ináčzey iedno iáko ię
6: zyk mowiący w człowieku nie może
7: fie dzielić od człowieká mowiącego. Tákże też Syn Boży/ który ieft ło
8: wo mowiącego Oycá/ nie dzieli fie
9: od Oycá mowiąc/ y owłzem Ociec y
10: przezeń mowi y z nim mowi/ y obá
11: dwa łą IEHOVA. Czego też potwir
12: dza y druga przyczyna. Abowiem tu
13: przydáie mwiąc: Ktorem cie wy
14: wiodł z ziemie Egipłkiew. A iże Syn
15: Boży wy wiodł [!] żydy z Egiptu thák
16: od onego krolá Fáraóná iáko y s te
17: go duźnego łąthánłkiego potym o
18: tym wiele piłm świádłzy. Iáko ono
19: Petra autem erat Chrístus, Item: Nie ku
20: łcie Krístułá ták iáko niektorzy kuśi
21: li á pomárli łą ná pułzczy. 1.Cor.10.
22: Trzeci dowod s tych łów gdzie mo
23: wi: Iam ieft zawiłny w miłości. A
24: to łowo wzięto ieft od młżeńłtwá

strona: K.Dv

Drugie kazanie

gdzie iáko małżonká álbo małżonek

- 1: niechce być nikogo wczelńnikiem mi
2: łości oblubienicy swoiey. Tákże tehż
3: pan Krístus będąc oblubieńcem du
4: łzy nálzey pomázáney y pobrukáney
5: grzechámi/ czego mamy figurę w
6: Moizelzu y w małżonce iego/ która

- 7: iáko była Etiopiá to ieft Murzyn
- 8: ká. Tákże też Pan Kriřtus Pan á O
- 9: blubieniec duřze nářzey rozmaítymi
- 10: grzechy pobrukáney y řzczyrnioney/
- 11: iednákże ieřth zawifny w miłóci/ á
- 12: nie řirpi towárzyřzá/ áni też duřzá ná
- 13: řza nie řirpi dwu oblubienicu. A gdzieby więc Syn od Oycá był i
- 14: nym Bogiem/ tedyby nie mogła o
- 15: budwu ze wřzyřtkiego řercá y ze wřzy
- 16: tkich řiř miłowác/ iáko řam pan mo
- 17: wiř: Zaden nie moře dwiemá pá
- 18: nom řłuřyc etc. Item. Chwały mo
- 19: iey drugiemu nie dam.(*marg*) Deut:46 32. (–) Cřwarty dowod/ ře Moiřelř thego
- 20: Bogá ktory tu mowi zowie go IEHOVA. A wiemy dobrze ře tho řło
- 21: wo IEHOVA nikomu iedno iedne
- 22: mu á wiernemu Bogu řłuřy/ ná czo

strona: K.D2

O znáiořci Bořey.

řie wřzyřcy zgadzáiá. Ale iř Syná bo

- 1: řego řwiádřzy piřmo być Iehowá/ te
- 2: dyć tho muři być ieden: O cřym cřytay Mát.3. Gotuycie práwi řcieřzki
- 3: Bogu IEHOVA/ to ieft Kriřtuřo
- 4: wi. Itē. Kriřtus Iehoua řpráwiedli
- 5: woř nářzá.(*marg*) Matt.3.1. Cor.1. Hebr.1. (–)Itē o Kriřtuřie řeczono
- 6: Ty Bořę IEhoua ná poczátku řtwo
- 7: rzyłeř niebo y ziemię. Niechay tu nie
- 8: mowi nikt: Ieřt práwi Kriřtus IE
- 9: HOVA z IEHOVY/ bo tym řpořo
- 10: bem byliby pewnie dwa IEHOVA
- 11: álbo trzyř/ boby też Duch s. muřiał

12: być IEHOVA.(*marg*) Pluit Iehouah á Iehoua. (-)A ono pímo Genefis 19. nie iéft tey rzeczy dowodem/ bo

13: to Bog vczyńił powtarzanie dla o

14: grozy y ogromności wíętfzey/ thák

15: iáko y Deut.4.6.32. A íze nie pod ie

16: dnym cafulém tę rzecz wyrzekł/ nie ma. Bo v Ezái

17: afzá tákże też tám fkláda. Nominatium

18: et Accufatium. A przedię tenże tropus

19: tám fie znáyduie. Nie powiedałem

20: tych fubtylności ná kazániu/ bo nie

21: máfz co/ iednom chciał tho przydáć

22: dla ták nowego w Polfcze Rábiná

strona: K.D2v

Drugie Kazanie

Kimki Számuel Gregrá/ ktory ży

1: dowfkiego ięzyká chce vczyć onych

2: ludzi vczonych á záwołánych. Co thez zárzucáią ono mieyfce: Dan

3: iéft práwi zakon przez ręce Mediato

4: rowe. Wiem że fie ciągną ná thym

5: mieyfczu wykłádacze/ ia iednák po

6: zwolę tego ná ten czás/ verbi gratia, że

7: przez ręce Kriřtuřowe dan iéřth Za

8: kon/ ále ífcie też od Kriřtuřá/ á tho z

9: Oycem y z Duchem s. iedną ípráwą

10: y iedną mocą. Iedno nie rozumiey

11: my áby zakon ták był dan przez Kri

12: řtuřá iáko przez Moizeřzá/ bo íci dwá

13: dáleko od fiebie chodzą.(*marg*) Ioan.1. (-)(*marg*) Hebr.3. (-) A co też po

14: wiedáią/ nie mowi thu nic o Synie/

15: bo íeřcze práwi nie był znáiomý fyn

- 16: y Duch s. Tho mieyfća nie ma. (*marg*) Kriřtus iáko był znáiomym w řtárim zakonie. (–)Bo
- 17: Syn Boży wřzytkim wiernym zaw
- 18: řdy muřiał być znáiomym. Bo alias
- 19: nie byliby zbawieni. Przetoź Páweł
- 20: mowi: Patres nořtri eandem eřcam mandu
- 21: caurunt. (*marg*) 1.Cor.10. (–)Item. A tá opoká był Kri
- 22: řtus. Item. Nie kuřcie Kriřtuřá ták
- 23: iáko niektorzy kuřili ná puřzczy/ y po
- 24: mářli řą. Item. Sam Pan mowi: De

strona: K.D3

O znaiořci Bożey.

me autem lccutus est Mořfes. (*marg*) Actuū 7. (–)Item. Nihil di

- 1: řcreuit inter nos et illos. A radbym tu ie
- 2: dnego pytał/ iefliże w řtárim zako
- 3: nie niewiedziano o Kriřtuřie. Pro
- 4: řzę cie przecz á dla częgo onęgo węźá
- 5: miedziánęgo ná palu kázał im Bog
- 6: záwieřć? Item. Przecz á dla częgo
- 7: ony cielce y ony ofiáry kazał im bić y
- 8: řobie ofiárowáć wřtáwicźnie? Izař
- 9: to nie wřzytko były żywe obrázy/ kto
- 10: rymi kładł im Bog przed oczy Sy
- 11: ná řwego kthory miał być zábit/ zá
- 12: morowan y ofiárowan. A tákże w
- 13: tym krziwdę niepořpolitą czynią řtá
- 14: remu zakonowi/ czemu řie iřcie tym
- 15: więcey dziwowáć káždy ma/ że to řo
- 16: bie przeciwnę dwie rzęczy poiwádá
- 17: ią. (*marg*) Iáko iářnie řą řobie przeciwni ádwerřarze (–)Pirwey powiádářiże Sin był po
- 18: wřzytki wieki widomy/ á Ociec nie.

- 19: A wždy iednák twirdzą/ że Syn nie
20: znáiomymy/ gdyż iednák podobniey te
21: mu było być znáiomym który był ob
22: iáwion y widan/ á niżeli temu który
23: nigdy nie był widan. A tu też záráz
24: bez odwłoki obáčź/ iáko fámi w fá
25: mołowkę wpadáią. Abowiem iefli

strona: K.D3v

Drugie kazanie

że Syn był widan/ tedyć w ten czas

- 1: zakon dał/ on fie á nie kto iny vkazał
2: á któryć fie vkazał thenżeć Bog mo
3: wi: Nie miey Bogow infzych.
4: Atoż tedy fwym mieczem przeciwna
5: ftroná ginie/ y fwym mieczem iáko y
6: Saul lámá fie pobija y przebada.(*marg*) Quarta patefactio in secunda legiflacione. (-) Gdy
fie złamáły tablice pirwłze
7: go przykazánia/ drugi raz Bog zá
8: fię powtorzył toż obiáwienie/ gdzye
9: iefzczę pilniey fwoię część obwáro
10: wał. Bo ná iednym mieyfcu mowi:
11: Słuchay Izráelu Bog twoy IEHO
12: VA Bog ieden ieft.(*marg*) Deut.6. Marci 12. Deut.32. Deut.4.s (-) Ná drugim miei
13: fcu: Pátrzaycie zem ia ieft lám/ á nie
14: máłz inego bogá okrom mnie. Ya zá
15: biję ia ożywię etc. Ná trzeciim miei
16: fcu záś mowi: Wiedzże o tym dzifia/
17: y myłł w fercu twym Iżeć Pan twoj
18: tenći ieft ná niebie wzgorę y ná zye
19: mi níłko/ á okrom niego nie ieft iny. Y máło czo wyłzłzey tákież czwarthy

- 20: raz przypomina/ á to wízytko dla te
21: go áby ciebie náuczyl/ cześć fwoię ob
22: wárował/ y tobie tym lepiej wiádo
23: mość o iednym Bogu w Iftności w

strona: K.D4

o znáomości Bożey

pamięć wbił.(*marg*) Pilna przestrogá Duchá s. o iednym Bogu. (-) Przetoż raz mowi pá

- 1: mięthay/ drugi raz/ słuchay: ktorými słowy nam i
2: łcie otwarza zmyłły ták wewnętrzne iá
3: ko y zwirzchnie: bo gdzie mowi słu
4: chay/ tám nam iákoby wízy przewier
5: tuie: gdzie mowi páthrzay/ thámci
6: nam wzrok otwira: á gdzie mowi/
7: wiedzy á rozmyłłay łobie w łerczu/
8: támci doraża náłzych wewnętrzności/
9: tákże y z wirzchu bálwochwálłtwa
10: zákázuie: A iże raz po raz powtarza/
11: to czyni przez pochyby/ áby tym młó
12: tem raz w raz bijęcy w tę twárdą skálę
13: łercá náłzego rozráził. Niechayżeć
14: tu więc kto teraz przez Bogá/ Oycá
15: tylko łámeo chce rozumieć/ izalż tu
16: wneth Syná z Máiełtathu iego nie
17: zrzuci? Powiedáią przeciwnicy/ że
18: náuká dawna ktorey łie my dzierży
19: my zgadza łie s Turecká wiárą/(*marg*) Turecka wiárá.s (-)I
20: zalż tu oni łámi pędzej w tę łmrodli
21: wá łámołowkę nie wpádná? Bo ie
22: łliże łam Ociec tylko iełt Bogiem á
23: Iehowá/ iákoż tedy Syn Boży be

24: dzie Bogiem? Iákoż go zową E

strona: K. D4v

Drugie kazanie

wányeliftowie Iehową? kędy fie ie

1: go chwałą podzieie? Weźmi przy

2: kład/ keidy ia rzekę ieden iefth Krol

3: w Polźcze/ iedno Słońce ná niebie/ izałz tu iuż może być drugi krol/ álbo

4: drugie słońce. Miałci tu ifcie Duch

5: święty mieyfcze Syná iákożkolwiek

6: wfpomnieć álbo przyháwtowác/

7: miałci ifcie ták rzec: Iam iefth Bog

8: Ociec lam/ á okrom mnie nie máłz ie

9: dno Syn á Duch s. Czyfiteyći tu rze

10: czy przepomniałby. Ale iże piłmo s.

11: iuż zaráz Syná z Duchem s. y z Oy

12: cem zámknęło/ y názwało go być ie

13: dnym Bogiem/ nád ktorego inego

14: nie máłz/ tedy w ten łpofob nie wfpo

15: mniało áni też było trzebá tu/ tey/ o

16: wey ofoby miánowác/ ále ogołem

17: eſſentialiter o Bogu mowi. Tu ſłyfzyłz

18: iáko tho fá ſłowá iáfne á zrzetelne/ á

19: wždy iednák czárt kuśi fie y o to/ iáko

20: by thy ſłowá wywrocił. Abowiem

21: powiádaią dziś/ że fie tho ták rozu

22: mie/ iákoby też rzekł Bog/ Pátrzay

23: Izráelu zem ia iefth Bog Ociec/ á o

24: krom mnie Oycá nie máłz ingego Oy

strona: K. D5

cá. (marg) Wykład nowy. (-)Gdzie więc káždy widzieć może/

- 1: gdzie takim gwałtem ciągną ty ńło
- 2: wá/ że fie káżde ńłowo puka y trzefz
- 3: czy. Y wnet to pińmem zálię chce o
- 4: blepic/ y ony rospádliny zátkác y zá
- 5: mázác/ y wołáią gńońem wielkim:
- 6: Pińmo przez pińmo ma być wykńáda
- 7: no.(marg) Pretexth obńudny (-)

strona: P.41a

Piękny pretext by to iedno praw

- 1: dá byńá/ bo teź to więc bywa/ że dru
- 2: gi pińmo przytoczy/ że thák przyleźe
- 3: do drugiego pińmá iákoby ow końá
- 4: cy orzech do mármurowey thablice
- 5: przyńożyńł. Ale pátrzaỹmy
- 6: czo wńdy
- 7: to ńá zá pińmá takie/ á iefli thák do
- 8: brze y ták wńafnie przyńtáńá/ iáko o
- 9: wy náńze ktore z Nowego Teńtámen
- 10: tu przywodziĩm o Bogu IEHOVA
- 11: przez kthoreńmy zwykli ty ũentencie
- 12: wykńádac/ iáko ńię iuź pokazáło wyńz
- 13: ńzey.(marg) Matth.3.1. Cor.1. Hebr.2. Lucae 2. Ioan.5. Ioan. 14. (-)Y naprzod vkáziũią
ony ńłowá
- 14: gdzie Pan mowi: Creditis in Deum, et in
- 15: me credite, to iefń/ Wierzycie w Bogá
- 16: wirzcie y w mię. Prawdá że to rzekńł
- 17: Bog. Znamy ńłowá Krifńhuńowe/
- 18: znamy pińmo ńwięte. Ale byńo przy
- 19: dáć co po tych ńłowiech ńtoi wierz

strona: K. D5v

Drugie kazanie

ciefz w mię. Abowiem ia w Oyczu

1: á Ociec we mnie. A táć ieft przyczyná przecz też y w fię kazał wierzyć. A

2: le o tym niżey. A toż tho iuz iedno pi

3: fmo małz. Y widzicie iuz ná oko iá

4: koć to písmo pięknie przyftosowali?

5: Ale iefzcze fpátrzaemy drugiego pi

6: fma ich:(*marg*) Ioan. 8. (-)Przytaczaia z Ianá s. Kto

7: rego wy zowiecie Bogiem wálfzym

8: Ociec moy ieft. Tu naprzod obáčz/

9: iáko ná fwoie ciągnąc nie tym kftał

10: them wfpomináia tę sentencjá iáko

11: tám ftoi/ á ná thym wiele należy: bo

12: tám tak mowi: Ieft Ociec ktori mię

13: wielbi ktorego wy zowiecie że Bog

14: wálfz ieft. Tu widziłz że wiele fma ku

15: ta im sentencia vtráciłá/ kiedy ktho

16: włáfnie przeloży. Ale niechay to tak

17: będzie iáko oni przywodzą/ iedno

18: trzeba wnetże przyłożyć co zá tym i

19: dzie/ czego oni nie dokládáia/ (á ieft

20: tho obyczay wízytkich kácerzow pi

21: fmo **obarcáć** [!] y okęfáć) bo wnet mo

22: wi: Et vos non cognouiftis eum. Ero fimilis

23: vobis mendax. y názwał ich wnethże

24: kłamcámi y tymi ktorzy nieználi te

strona: K. D6

o znáomości Bożej.

go Bogá. Tu iuz małz iednego wy <http://rcin.org.pl>

- 1: kładąc ich.(*marg*) 1. Ioan. 5. (-)Słuchajże zalię/ że ten
2: że Ian s. zowie go być prawdziwym
3: Bogiem.(*marg*) Ioan. 20. (-) A Thomałz fwięthy: Pan
4: moy y Bog iełteś ty. Y thoć też
5: byli Izraélitowie/ á prawdziwie też
6: ználi Bogá/ kthorym też y Kriřtułá łmieię nazywáć. Pytamże cie od ko
7: go łie tu wolisz vćić znáiomóści Bo
8: gá prawdziwego? Czy od Tomalzá
9: s. y od Ianá kthorzy máią od Pána
10: łwego dobre łwiádectwo/ Czyli ab il
11: la faece populari kthorym tho przyczytał
12: Kriřtus/ że nie znáią Bogá choć łie
13: w nim chłubią/ iż łą kłamcámi/ iże
14: też dyablá oycá máią. To obáč káz
15: dy/ iełli to ták iełt piłmo wykłáć
16: iáko nam magnifice obiecowali. Abo
17: wiem pewna rzecz iełt/ że żydom dla
18: tego nieumieiętnóć Sin Boży przy
19: czytał/ że niewierzyli żeby on vrodził
20: łie z Oycá á iże był z Oycem w iednej
21: iłntoćci. Przytaczáią też tu mieyłcá
22: s Páwłá s. ále the ná ořátku będą
23: wálzym łádkam mam zá to to **obiáńio (ne [!])** . Piąte obiáwienie Dawido

strona: K. D6v

Drugie kazanie

wi we trzech tyłięcy lat.(*marg*) Piąte obiáwienie (-)Czytamy o

- 1: teyże rzeczy v Dawidá: Pan/ práwi/
2: imię iemu.(*marg*) Płal. 68. Ephe. 4. (-)Ráduyciełz łie przed obli
3: cźnoćciá iego/ będą zátrwożeni przed
4: oblicźnoćciá iego/ to iełt Oycá wły

- 5: tkich sírot y Sędzięgo wdow Boże
6: ná mieyfcu fwiętych. Y wnetże ku te
7: muž Bogu obrácza fwą mowę:
8: Wftąpięś ná wyfokości y poimaęś
9: bráńce álbo więźnie. Ktore iedná
10: słowá Apofthoł do Ephez.4. Kri
11: ftułowu włafnie przyftołowá. Ták
12: iże káždy może baczyć/ że tu słowo to
13: Bog/ zámyka w łobie nie tylko Oy
14: cá ále y Syná. Gdzie też tu obaczyć
15: możelz/ że tu tegoż Bogá zowie Oy
16: cem wřzech sírot. Częgo ície Syno
17: wi dzifiefyzy niehcą dáć. Tákże ná
18: innym mieyfczu bez omiány o Bogu
19: ogołem mowi tenże Arphiftá Boży: (*marg*) Pfal. 96. (-)Chwalciefz go wřzyfcy Anyołowie.
20: Ktore też słowá Apofthoł Pánu Kri
21: ftułowu włafnie przyczytawá. (*marg*) Hebr.1. (-)A iż o
22: mowią/ że práwi Dawid thám o
23: Synie włafnie mowi nie o Oicu. To
24: nie ięft rzecż. Bo tám abfolute albo o

strona: K. D7

o znáomości Bożey.

gołem ięth nápiáno DEVS. Ale

- 1: pozwolmy im tego y daymy to im/
2: że to o Synie mowi: Czemuřz tedy o
3: ni tego tytułu ALTISSIMVS Si
4: nowi niehczą pozwolić/ gdyż miá
5: nowicie o thymże bogu nápiáno:
6: Quoniam tu Dominus altiřsimus. A ná obie
7: ftronie thu bez obrony muřzą wziąć

- 8: ránę. Abowiem thu w thym łowie
9: Bog zámyka trzy perfony zá raz. A
10: bo iefli o lámym Kriftufie Dawid
11: mowi/ tedy mułzą rádźi nierá
12: dzi pozwolić tytułu tego Altísimus.
13: Ale iże fie čás kroći/ á iuzechmy Hi
14: łtorią o tey znáiomóści Bogá przy
15: wiedli do trzech tyfięcy lat po łtwo
16: rzeniu łwiátá/ á tákże thu práwie w
17: pośrzod wieku te^o to biednego łwiá
18: tá teraz łtániemy łkończęięcy drugie
19: kazánie/ á ná trzeciim ołtátká doprá
20: wiemy. A theraz daymy cześć Pánu
21: Bogu náłzemu przez Iezu Kriftá
22: Syná iego miłego/ Amen.
23: POSTSCRIPTA.
24: Tho też pímo ktemu wybácz/ á mo
25: źelz to mieć też zá iednę zacną pátefá

strona: K.D7v

Trzecie kazánie

ctią/ gdzie mowi Bog do Moizełz:(*marg*) Exo.5. Hebr.11. (-) Tho mowi/ práwi/ Bog Izráelłki/

- 1: (Moizełz mowi do Fáraóná) Puść
2: lud moy/ áby mi ofiárował ná pułz
3: czy. A on odpowiedział: Co tho iefł
4: zá Pan/ ábym miał łłucháć rołkazá
5: nia iego/ iżebych miał puścić Izráe
6: lá: Niewiemći ia czo to iefł zá Pan/
7: á Izráelá też nie pułzczę. A oni odpo
8: wiedzieli co to iefł zá Pan/ y mowia

- 9: Deus Hebreorum etc. Tu słyżyż zec̃ thu
- 10: práwie abfolute fthoi Bog/ A wždy
- 11: Páweł s. wkłáda tho y o Kriřtufie
- 12: mowiąc w lićcie do żydow: Moizefz
- 13: práwi prez [!] wiarę ćirpiał vřagánie
- 14: w Egipcie dla Kriřtułá. Ktore tho
- 15: vřagánie włáfnie fie do tego
- 16: mieyfćá ťciaġa/ iáko to
- 17: káždy ná oko ba
- 18: czyć może. Trzecie kazá
- 19: nie/ gdzie fey toż poka
- 20: zuie s piřm ťwiętych y z hiřto
- 21: riy áże do nářzego wieku.
- 22: POkazałem ya
- 23: wářzym łáľkam/ że
- 24: przez trzy tyľiące
- 25: lat od ťtworzenia
- 26: ťwiatá táż náuká/
- 27: y toż vznánie Pá
- 28: ná Bogá á nie in
- 29: ne trwáło w Kořciele Bořym. The
- 30: raz iuź do ťzořtego obiáwienia/ iáko
- 31: Ezáiaľzowi ťľudze y miľownikowi
- 32: ťwoiemu oznáymić fie raczył/ ktore
- 33: obiáwienie ták v Ewányeliřtow iá
- 34: ko y w Kořciele Bořym ieľt dořyc̃ ťła
- 35: wne/ thák iże y w Rzymřkiem nabo
- 36: żeńřtwie/ gdzie iuź były wřzytkie rze
- 37: czy popľowáne/ iednákże tę pioľnkę
- 38: Anyeľřká/ ná káždy dzien w kořciele

39: Ípiewáią. Powieda tedy w VI. káp.

40: kfiąg fwoich/ że tego roku po śmierci

strona: K.D8v

Trzecie kazanie

Krolá Ozeafzá/ dał mu fie widzyeć

1: Bog siedząc ná ftholicy wyfokiey y

2: podniefioneý/ á dom był nápełnio

3: ny Máieftathu iego/ á Seráphino

4: wie ftáli nád niem máiący káždy po

5: íżeści fkrzydeł/ dwiemá zákrywáli

6: twarzy fwoie/ dweimá nogi fwoie/

7: á dwiemá pláthywáli y wołáli ie

8: den ku drugiemu ípiewáiąc: Świę

9: ty/ Święty/ Święty/ Pan Bog za

10: ítępow/ y pełna íeft chwały iego zie

11: miá. Thu tedy gdy íłyżymy po trzy

12: kroć że iednemu Bog zaftępow

13: ípiewáią Anyeli fwięty fwięthy/ bez

14: pochyby wiedzmy/ że fie tu zámyka

15: táiemnicá y iedności Bofkiey/ itheże

16: trzech perfon/ ták íáko ftárzy Dokto

17: rowie niemal włyfcy wykłádáią. A

18: ten ich wykład nie byłci okrom do

19: wodu pílmá fwiętego. Abowiem co

20: tu Anieli zowá Bogá zaftępow/ mo

21: że fie też o Oycu rozumieć/ zwłázczá

22: że indeterminate ogołem mowi Bog/

23: ále że fie też y Syn tu z Oycem zámy

24: ka/ íáwnie Ian s. o tym fwiádfzy/(*marg*) Efa.6. Ioan.12. Actu.vltimo.s (-) á

25: że też nie tylko Syn ále y Duch s. w

strona: K.E

o znáomości Bożey.

tymże sie słowie zámyka. Páweł s.

- 1: także w dzieiach Apóstólkich świad
- 2: ły w oštátnim rozdźieleniu mowiąc
- 3: Iż dobrze Duch s. mowił przez E
- 4: záiałzá Proroká do oycow nálznych: Idź do ludu tego y rzecz/ Vřzymá bę
- 5: dziecie słýfzec á nie zrozumiecie. A s.
- 6: Ian: Thy słowá/ práwi/ mowił do
- 7: Ezáiałzá o Kriřtufie w ten czás gdy
- 8: widział chwałę iego. Złóże teraz ty
- 9: trzy mieyřcá/ á wnetze tym słowie
- 10: Bog zařtěpow *znazdziesz [!]* řimul et fe
- 11: mel Oyczá/ (*marg*) Bog we trzech ofobach. (-)znaydziesz y Syná/ znáy
- 12: dzieř tez y Duchá s. á przedřię ieden
- 13: Bog zařtěpow w Troycy.
- 14: Nie mořcieř iuř więcey/ kędy to w
- 15: piřmie ieřt Bog ieden we trzech ofo
- 16: bach áby sie wam to řnadź nie przy
- 17: trářilo/ co tez o řydziech tudzieř rze
- 18: czono ieřt: Exceca cor populi huius etc. vt
- 19: videntes non videant etc. A nie moieć to
- 20: ieřth Argumentum/ áni go dopiero
- 21: wymyřlili Doktorowie teráźnieyřzy/
- 22: czyřay Bařilium contra Eunomium, á řák
- 23: że Athanřium. Pářzay tez ná quotifa
- 24: tią řtářą dawną przy thychże miey

strona: K. Ev

Trzecie kazánie

strona: P.48c

á vyrzyłz żeć to iełt

- 1: dawna ſtructurá dobrze przed tą
- 2: caufá ktora ſie teraz toczy/ ták iże ſie
- 3: tu żadney zdrády nie trzebá bać.
- 4: Niechay tu nie mowią przeciwnicy/
- 5: żeby tu Ian s. miał widzieć chwałę
- 6: Oyczowę/ ále mowi/ gdy widział
- 7: chwałę iego/ to iełt Kriſtułowę. Theyći chwały obiáwioney nie i
- 8: dział Ezáiaſz w ósmym rozdzieleniu
- 9: iáko przeciwnicy powiádaią/ ále w
- 10: ſzołtym rozdzieleniu. Ani ſie teź znáy
- 11: duią ty ſłowá Vade et exceca cor etc. w
- 12: ósmym rozdzieleniu/ ále w ſzołtym/
- 13: ták iże ſie tu pokázuie iáwna exceca
- 14: tia tych nędznikow. Toć tho iełt im
- 15: dura locutio/ toć im iełt petra ſcandali/ że
- 16: tego rozumem poiąć nie mogą/ iáko
- 17: to iełt ieden y trzey. Ale gdyby chcie
- 18: li rozum ſwoy poimáć/ y ſłowem
- 19: Bożym go okroćić/ namnieyby ſie
- 20: im to dziwno nie widziáło.(marg) Bog z Bogá. (-)A czo przywodzą mowiący/ Deus de
- 21: Deo zá ſwoy grunt niechayże nam to
- 22: pokażą gdzye to expreffé w piłmie ſtoi
- 23: Deus de Deo. Lecź my tego nie bronie

strona: K.E2

o znáomości Bożey.

my gdi ſie będzie dobrze rozumiało/

- 1: Tylko niech wiedzą/ że to w ten ſpo
- 2: ſob rzekł on ſwięthey náuki człowiek

- 3: dura locutio iż fie w piśmie nie znáydu
4: ie expreffie. Druga/ że tego nie mamy
5: rozumieć/ żeby fie Iftność z Iftno
6: ści miála rodzić/ álbo Iehoua ex Ieho
7: ua. Ale perfoná Synowá s perfony
8: álbo podftáci Oycowfkiey. To thák
9: rozumiawłzy nie gárdzimy tymi fło
10: wy. Bo y Niceńfcy ku wynieſieniu
11: Máieſthatu Syná Bożego/ dowo
12: dząc że ieſt Bog práwy/ to thák rze
13: kli/ nie ku zelżeniu iego. Abowiem i
14: że Ariáni mowili być iego vrodzone
15: go ex non exiſtentibus, á toż oni chcą to
16: zágásić przeciw nim directe tho zálá
17: dzili/ że nie ex non entibus fed Deus de Deo
18: Lumen de Lumine etc. (*marg*) Siodme obiáwienie. Eſa.46.43.44. Eſa.45. (-)Siodme
obiáwienie ſtáło fie do
19: tegoż Ezaiafzá/ gdzie mowi do nie
20: go Bog: Iam ieſt Pan á nie máłz i
21: nego/ á okromia mnie nie ieſt Bog.
22: Item. Iam ieſt Pan á nie máłz ine
23: go. Item: Náwroćcie fie do mnie
24: włyſtki gránice ziemfkie/ á zbáwieni

strona: K.E2v

Trzecie kazanie

będzicie. A mnie fie lámemu będzie

- 1: kłaniáło. W tych ſłowiech iż fie
2: y Syn Boży zámyka/ á s thym Bo
3: giem ieſt ieden/ fło
4: wá Páwłá s. to okázuią. Gdzie tyłz

- 5: słowá Kriřtuřowi przywłafzcza mo
- 6: wiąc:(*marg*) Rom.14. (-) Wřzyřcy řtániemy przed Tro
- 7: nem Kriřtuřowym/ ábowiem nápi
- 8: řano ieřt/ żywę ia Pan Bog że mi řie
- 9: będzie kłániáło wřzelkie koláno.
- 10: Powiedáią przeciwnicy/ że Ociec bę
- 11: dzie řadził Syná. Czego my też nie przemy. Ale nie o to grá idzie/ á
- 12: ni řie ktemu ciągnie/ y niewiedzą tu
- 13: řcopum argumentationis/ k czemu to wio
- 14: dą oni vczeni ludzie. Bo iż adwerřa
- 15: rze napifáli y w druk dáli/ iż gdzye
- 16: kolwiek řtoi to řłowo Bog/ tám řie
- 17: rozumieć ma o řámym Oyczu: Do
- 18: ktorowie Kořciołá Bożego/ żeby po
- 19: kazáli iż to ieřt řáľř/ to mieyřce y iego
- 20: wykłád s Páwłá ná oczy im wyrzu
- 21: cáią. A ná tho było potrzebá odpo
- 22: wiedzieć directe. Czego iż nie vczynili
- 23: iáwnie pokázuią że tu iuż mdleie ich
- 24: caufa. Táķże y ono mieyřce: To mo

strona: K.E3

o znáiomóřci Bożey.

wi Pan Bog Krol Izráelow y od

- 1: kupiciel iego Pan zařtěpow/(*marg*) Eřá.44.41.48. (-)ia pir
- 2: wřzy ia pořlednieyřzy/ á okrom mnie
- 3: nie ieřt Bog. Ten tytuł Iam ieřt pir
- 4: wřzy iam ieřt pořlednieyřzy poniewaź
- 5: Ian s. Synowi Bożemu w ziáwie
- 6: niu porzyczytawá/ (*marg*) Apoca.1. (-)y zowie go Alphá
- 7: y Omegá/ tho ieřt pirwřzym y pořle

- 8: dniefzym/ izałz to tedy nie ieden ieft
- 9: tego dokłádaiąc że thu mowi: Iam
- 10: ieft Bog Krol Izraelfki odkupiciel
- 11: Bog załtępow pirwłzy y pośledniey
- 12: fzy. Cztery tytuły tu słyszysz. A iż Sin
- 13: Boży ieft y Krolem Izraelfkim/ on
- 14: ieft właściwy Okupiciel/ on Bog
- 15: Sábbáot/ izałz to tedy nie ieft iáw
- 16: na rzecz/ że tu ieft Essentialis locutio. (*marg*) Syn Boży ieft pincipium omnium. (–)A
iże mowią tu/ że Syn Boży ieft też
- 17: principium, ále rzeczy łtworzonych/ Y
- 18: toć ieft bluźnirłwo/ bo zá thą łpráw
- 19: wą mułiałoby vroć dwoie principium, ieno abśolutum/ á drugie principi
- 20: um principiatum, Y owłzem Syn Boży
- 21: nie mogłby iuż być principium, ponie
- 22: waż od niego byłby Deificatus y princi
- 23: piatus. Do tákowych łubtyłnoći

strona: K.E3v

Trzecie kazanie

nas ci przywodzą. Gdzie Iam łwie

- 1: ty vmyłłnie mináwłzy Oycá przyczý
- 2: tawa Synowi principium, y łtąd po
- 3: czýna: In principio erat Verbum, á tho v
- 4: czýnił in barbam Haereticorum, w brew
- 5: kácerzom/ ktorzy Oycá łámego zwá
- 6: proprie principium/ á Syná improprie.
- 7: Y Ezáialz máło czo wyłśłzey powiá
- 8: da: Przedemną nie ieft vczynion Bog
- 9: y po mnie nie będzie. Y przydáie:
- 10: Iam ieft ktorým ieft IEHOVA á o

- 11: krom mnie nie iest Zbawiciel/ á z zydowskiego wykłada sie Iezus. Ie
12: fliz tehdy Iezus nieiest okrom thego
13: Bogá/ ktory mowi: IAM IEST,
14: izałz to nie będzie ieden? Ale thu kto
15: rzecze/ iefliże ták/ thedy tu zgubiemy
16: Syná y zgubiemy Pořzedniká. Ná
17: tho wnetże odpowiem/ iedno iefzcze
18: przytoczę prorocstwo Ozeafzowe/ A
19: to będzie ofme obiáwienie/ ktore O
20: zeafzowym będziem zwáli/ ktore tym
21: lepiej pámiętaymy/ ponieważ s fło
22: wy przerzeczonemi Ezáiałzowemi
23: pięknie sie conformuie.(*marg*) Octaua patefact. Ofeae 13. (-)Y mowi thák
24: Pan Bog: Iam iest IEHOVA bog

strona: K.E4

o znáiomosci Bożey.

thwoy z ziemie Egipfkiey/ á okrom

- 1: mnie o Bogu nie będziez wiedział/
2: áni też iest zbawiciel/ tho iest Iezus/
3: okrom mnie. Y miły Boże trzebáłz
4: tu było wiele díputacy? trzebáłz by
5: ło czynić te dísturbia? trzebáłz było
6: ludzi thą queftią trwożyć y zátru
7: niác? izałz tu nie iáfnie wyznawa/ że
8: ten IEZVS álbo Odkupiciel/ iákoś
9: łyłżał v Ezáiałzá/ nie iefth okromia
10: tegoż Bogá/ to iest/ ieden z nim.(*marg*) NOTA odkupiciel (-)A iżeby iuż do końcáá
záwárthe vftá
11: były wielomownych/ przydáie ten
12: że Bog: Z ręki śmierci wyrwę ich/ y

- 13: s śmierci wyrwę ich. Et ero mors tua o
14: mors. Y będę wgryzienie twoie o pye
15: kło. Y wąpifzże iefzczę/ że to Syn bo
16: żi ná on čás był odpowieddział/ śmier
17: ci? Czytayże quotizatią 1. Corin.15.
18: Heb.2. kędy to włafnie o Synie Bo
19: żym wykłáda Apoštoł. Ták iżeby to
20: fámo mieyfce mogłoby náwrócić ty
21: niebożátká/ od tego płoche^o/ y mam
22: tak rzec z głupią vpornego przedię
23: wzięcia. Nie tráćić fie thu Syn áni
24: Pośrednik/ iáko oni mowią. Abo

strona: K.E4v

Trzecie kazanie.

wiem my vtáwicznie wołamy/ (*marg*) Iż zá tą náuką Pośrednik nie ginie. (-)że tá

- 1: iedność nie szkodzi temu/ że iednák fá
2: trzy perfony/ trzy rzecznie rozezná
3: ni/ Ociec záwždy ieft Oczem/ Syn
4: Synem/ y Duch fwięty thákże Du
5: chem trzecią pefoną. A nie Ociec fie
6: wcielił/ ále Syn/ nie Syn ieft wylan
7: ná Apoštoły/ ále Duch s. Ale przed
8: fię ieden iefth w iftności. A iże może
9: być rzecz iedná á mieć w sobie thrzy
10: spráwy y trzy rofchody rzecznie/ tho
11: fie może pokázác z wiela przyklá
12: dow/ nie thylko podobieństwem o
13: słończu/ w kthorym widzimy/ Iá
14: sność/ Gorącość/ y Okrąg iego: nie
15: tylko o duży/ w ktorey ieft Pamięć/

- 16: Rozum/ y Wola: nie tylko rozmái
17: temi podobieńftwy/ ktorymi Oyco
18: wie nárabiáią/ wfpomniáiącz ich
19: bárzo wiele/ ále teże y thym przyklá
20: dem/ iże wftytek Zbor Krześciáńki
21: ieft ták fpoiony y ziednoczony w rze
22: czy s Kriftufem głową náfzą/ że nie
23: tylko podobieńfthwem/ ále iftotnie
24: á pewnie Páweł s. wftythko zebrá
25: nie Krześciáńkie iednym człowie

strona: K.E5

o znáomości Bożey.

kiem y iednym ciálem zowie/ bo mo

- 1: wi:(*marg*) 1.Cor.10. Galat.3.1. Cor.12. Ephel.2. (-) Nic nie
2: máiąc względu że s thego Zboru iuż
3: iedni pomárli á drudzy iefzczę żywi/
4: áni ná tho że ieden ieft Grek á drugi
5: ieft Polak: ieden dáleko we ftu mil/
6: á drugi tu: ieden mąż á to biała gło
7: wá: rozni fą/ ich fpráwy rozne/ vrzę
8: dy rozne/ czás/ y mieyfce/ á przedię brácia miła prawdziwie Apofthoł
9: mowi/ nietylko mowi że ieftefmy ie
10: dno/ ále mowi vnus homo fumus.
11: Ale czo dáleko chodzić/ páthrzay w
12: Kriftufie Pánie náfzym dwie nátu
13: rze rozne/ to Bog/ to człowiek/ then
14: ie/ fpi/ mowi/ płáczę: ten nie ie/ nie
15: fpi/ iefth bez boleści. A przedię ied
16: nák Bog zoftáwił ten obyczay/ że ty
17: dwie rzeczy ták ftowárzyfził y ziedno

18: czył/ że fprawy [!] rozne fą w oboyggu. A

19: przedię ieden Kriftus á nie dwa.

20: Coż rozumiesz miły brácie/ iefliże to

21: Bog vmiał zewrzeć w iednę perfo

22: nę/ w cąle zoftawił to co było/ á zaś

23: to co nie było przydał: iákoż tedy nie

24: chcesz wierzyć/ żeby nie mógł fobie

strona: K.E5v

Trzecie kazanie

náleść obyczáiu/ iáko ty trzy perfony

1: fą fpowinowácone w iedność w ift

2: ności. Ponieważ Ociec s Synem ie

3: dnego Duchá s fiebie oddáią/ y o

4: nym tanquam aeterno foedere ante omnem ae

5: ternitatem funt confociati. Zwłafzczá že cie

6: do tego pędzi wízytko písmo święte

7: y obiáwienie iego. A tákże fie tu nie

8: tráci przez tákowá iedność w Iftno

9: ści áni Syn áni Pořzednik/ áni wcie

10: lenie Syná. Ponieważ my wyzna

11: wamy trzy rzecznie rozeznáne y ży

12: wiące perfony/ ktore máią fwe wła

13: sne fprawy. A iefliże człowiczeńft

14: wo Páńskie mogło te fprawy wyko

15: nác ktorych iego Boftwo nie działá

16: ło/ á przedię Boftwo y człowiczeń

17: ftwo było ieden Kriftus iedná per

18: foná/ Dáleko wíeczey gdzie fą thrzy

19: perfony w iedney Iftności/ Syn fie

20: mógł wcielić y być Pořzednikiem/

21: á nie Ociec. Ale nim przyŃthąpim do Nowego

22: Zakonu/ iefzcze tu málucżko záftáno

23: wię Ńie/ á ná ony thrzy inŃtantie damy

24: odpowiedź. Gdy my tym to iuż Ńpo

strona: K.E6

o znáomości Bożey.

Ńobem Ńtáry zako wkładamy przez

1: nowy/ tedy oni powiedáią/ że to iefť

2: zła confequentia. (*marg*) Ná trzy inŃtencie odpowiedź: (–)Poniewaź my pokázu

3: iemy/ że iedny piŃmá tak o Oycu iá

4: ko y o Sinie záraz Duch Ńwięty przy

5: tacza. Oni mowią/ że to nie idzie zá

6: tym/ że gdy iedno piŃmo y Ńentencia

7: dwiemá perŃonam bywa przyczyta

8: waná/ ábyony dwie perŃonie miály

9: być ieden. Y dáią przykłády. Mowi

10: Ozeafz: Ex AEgipto vocaui filium meum.

11: Thoź piŃmo Máttھےufz KriŃtuŃowi

12: przywłázcza. A przedŃię tho dwoie

13: nie iefť ieden/ to iefť/ lud wywiedzio

14: ny s KriŃtuŃem. Tákcze Dawid s Kri

15: ŃtuŃem choć iedne Ńentencie im Ńłużą

16: Tákcze niewierni żydowie s pogány

17: iednákie im piŃmá Ńłużą/ á przetho

18: nie Ńą ieden. Ná to ták odpowiada

19: my/ że to iefť zła logica. Trzebá tu ro

20: zeznánie mieć miedzy tym argumentē.

21: Bos habet os, Tu habes os, Ergo tu es Bos. A

22: miedzy tym/ Hic rationalis est, Ergo est

23: homo. Abowiem cui conuenit et definitum, et commune proprio

24: non valet argumentum. Komu należy ty

strona: K.E6v

Trzecie kazanie

tuł temu należy y lift. A iefli ieden ty

1: tuł nawłańnieyfzy drugiey perfonie

2: mogłby fie włafnie przytráfíc (co w

3: przyrodzeniu nie może być) tedyby

4: ony dwie perfonie musiály być ied

5: ná perfoná. Tákże też trzebá mieć ro

6: zność inter accidens á miedzy differentia,

7: ktorą zową specifica. Kiedy przywła

8: łączamy Synowi Bożemu tytuł taki

9: ktory iednemu á prawdziwemu Bo

10: gu należy/ izałz zá tym Syn Boży z

11: Oycem fwym nie musi być ieden?(*marg*) Dowody ktore fie pokazuią a proprietatibus specificis. Ecclef.1. Ioan.1. Act.4. (-) Kiedy mowię: Ieden iest ftworzy

12: ciel Ociec/ á Syn też iest ftworzyciel

13: tedyć musi tho być ieden. Bo ieden

14: iest ftworzyciel pińmo mowi/ á tuby

15: ich iuz było dwa. Ociec ma Kościoł

16: śwoy/ á Syn ma tenże Kościoł y dzie

17: dzicem iest ziemie/ tedy to musi być

18: ieden/ bo ieden iest haeres ziemie y Ko

19: ściółá á nie dwa. Oycá chwałą/ Sy

20: ná theż chwałą/ wierzą/ y wzywaią

21: w tym to Kościele/ tedyć to musi ie

22: den być/ bo mowi ták:(*marg*) Deut.6. (-)Páná Bogá

23: íámego będziefz chwalił/ á iemu íá

24: memu będziefz służył. Gloriam meam al

strona: K.E7v

o znáomości Bożey.

feri non dabo. Albo muśiż Syná Boże

1: go nie chwalić/ iefliże lám Ociec ma

2: być chwalon. Item.(*marg*) Efa.42. et 48. (-)Syn Boży ieft o

3: blubieniec dułze náfzey/ á to lámemu

4: Bogu należy/ toć muśi być ieden.Item.

strona: P.58d

Bog ieft ná początku/ Syn ieft

1: ná początku/ toć muśi być ieden. Itē.

2: Przed Itworzeniem v Bogá być lá

3: memu Bogu należy/ á Synowi fie

4: to przywłázcza/ toć muśi być ieden.

5: A tákże o inych włánościach kthore

6: Ian s. ná początku wfpomina y Si

7: nowi przywłázcza ma być rozumia

8: no Iáko to: (*marg*) Ioan.1. (-)Włzytki rzeczy fą prze

9: zeń Itworzone/ ich być żywotem/ o

10: łwiecáć y ogrzewáć/ być łwiátłością

11: ktora ofwieca włzelákiego człowie

12: ká przychodzącego ná łwiáth/ być

13: dziedzicem in fua venit, á thákże y o i

14: nych włánościach kthore Dialektik

15: zowie differentia specifica, á my ie może

16: my názwáć differētia Deifica, hoc est, quae

17: Deum facit et vni łoli et femper conuenit,

18: vt łcire corda hominum łoli Deo competit, pro

19: inde et Filio.Para.(*marg*) Para.6. Ioan.21. (-)Ina rzecz ieft o rzeczách

20: przypádłych mowić/ iáko to ieft Ex

strona: K.E7v

AEgipto vocau i filium, Albo o rzeczach

1: quae typice facta sunt, Iáko to co Dawi

2: dowi y Krístułowi Pánu nálezemu/

3: fynowi iego należy. Toż sie mowi o

4: trzecim przykładzie żydow y pogá

5: now. Ale daymy pokoy Diálektice/

6: wroćmy sie do pińmá. Dziwno sie

7: to widzi adwerfanzom/ gdy nam zá

8: dáią/ ergo práwi lud żydowłki ieden

9: ieft s Krístułem/ ergo ieden Dawid

10: z Zbáwicielem/ bo práwi im

11: iedny

12: pińmá służą. Aza nie ieden profzę cie?

13: Dziwnożci sie to widzi/ że pielgrzy

14: mowie s Egiptu/ á także Dawid s

15: Pánem Krístułem iáko człónkowie

16: z głowá ía w rzeczy ieden? Y niech

17: cefz íefzcze temu wierzyć? Przetociem

18: íi sie dziwno widzi/ przecz á dla cze

19: go Duch fwięty iedny pińmá dwie

20: má perłonam roznych mieyfc y czá

21: íow przywłáfczča. Ícieć nie ínfza

22: przyczyná iedno tá ípólęczność y íe

23: dność ktorą mamy z głowá nálezá y

24: Krolem Pánem Krístułem. A teraz

25: íuż wíęc do Nowego Zakonu przy

26: ítápiemy.

strona: K.E8

o znáíomości Bożey.

(marg) Nona. (-)Nie mniej w nowym zakonie ía

<http://rcin.org.pl>

- 1: Inie á fzczyrze iest nam opifano/ iáko
2: ma być znan Pan Bog náfz/ á iże iuż
3: noc przemiya á iuż dnieie/ tedy my s
4: ftárego zakonu przedfię przyftapie
5: my do nowego.(*marg*) *Matth.4. (-)Piŕze tedy Máttheufz/ iż Ian ŕwięty krzcił v Iordaná/*
6: Syn Boży wftępowá do wody/ á
7: Ociec z niebá ŕwiádectwo dawał:
8: To iest Syn moy miły tego ŕłuchay
9: cie/ á Duch s. z niebá ŕftępowá. Thu mamy oznaymienie trzech per
10: ŕon/ á wŕzákoż nie rozumiey tákie być
11: oddzielenie/ y nierozumiey żeby dla
12: tego mieli być od ŕiebie rozni/ iże ŕá
13: mieyŕcem rozni. Boć to Filozophia
14: iest. *Quae loco differunt inter ŕe(marg) Philozophia Nowowiercow. (-) Wołáią Ći iŕći*
Nowowiercy ná Fi
15: lozophiá/ á przedfię iá tu álleguiá/
16: á toby niemiáło być. Pytałbych thu
17: iednego/ Ieŕliże Ociec wołá z nie
18: bá/ proŕzę cie przez kogoż wołá? iza
19: li nie przez tego Syná Słowo ŕwo
20: ie/ ktorego też dla dwu przyczyn ŕło
21: wem zowiem piŕmo/ (*marg*) *Dla czego Syná piŕmo zowie Słowem. (-)iże iest obrázem*
22: Oycowym/ iáko y ŕłowo człowiecze

strona: K.E8v

Trzecie kazanie

iest obrázem człowieká. A iże cożkol

- 1: wiek Ociec mowi do ludzkiego ro
2: dzáiu/ to wŕzytko przezeń. Y owŕzem
3: ieŕliże wierzymy Ominia per ipŕum facta
4: ŕunt, tedyć y ten gŕos kthory z niebá

- 5: był słyszany. Bo áćći Syn sřthąpił
- 6: ná fwiáth z łoná Oycá/ ále przedfię
- 7: nie opuścił tego łoná/ iáko Atháná
- 8: zius mowi: Exiuit de sinu Patris non relinquens sinum Patris.(*marg*) Io.1. et.6. (-)Y
owřzem Ian s.
- 9: mowi/ Bogá nikt nie widział/ Syn
- 10: ktory ieřt ná łonie Oyczá nam obiá
- 11: wił. Item. Zaden nie wřtępuie do nie
- 12: bá iedno then ktory sřtąpił z niebá/
- 13: řyn człowieczy ktory ieřt w niebie. Cū
- 14: videritis filium hominis vbi erat prius.(*marg*) Niezgodá Gonieziańow (-)Bo mowiá raz
řłowo to Per zawsze raz řłowo to Per zawsze Synowi należy. A tu mowiá: Non per filiū
clamauit. Tu
- 15: řlyřlyř ze řyn człowieczy ieřt v Iorda
- 16: mu/ á przedfię ieřt w niebie ná łonie.
- 17: Dziwnáć řie to widzi rozumowi/ á
- 18: le to ieřtćze dziwnieřza/ że wierzymy
- 19: że Syn Boży w káżdym wiernym
- 20: przebywa. Wedřług rozumu ile per
- 21: řon tyleby řynow miáło być/ á przed
- 22: řię z obiáwienia Bożego wierzymy
- 23: że ieden ieřt á nie dwá. Y owřzem ieřt
- 24: Anáthemáthyzm ieden Dámazow/

strona: K.F

o znáomości Bożey.

gdzie mowi: Qui negauerit filium tu fu

- 1: ilře in coelo quando fuit in terra Anathema fit.
- 2: Pámiętaymyřz to obiáwienie dzifia
- 3: poniewaź teź tę Ewányeliá niekto
- 4: rzy dnia dzifieřłwego ktory teź zowa

- 5: Epiphaniarum/ to ieſt także ſwięto
6: objawienia/ zwykli roſzczytawác.
7: Ale iże thu o krzćie Krifthuſowym
8: wzmiánká ieſt/ á ci chcą ſie teſz bro
9: nić wítawą krztu/ tedy y około tego
10: nieco powiemy.(*margin*) Krzeſt zá ſobą zle ciągną. (–)Mowią/ o tho ſie
11: krzciemy diſtincte w imię Oycá y Sy
12: ná y Duchá s. Ale profzę cie kto the
13: go przy/ żeby były trzy perſony diſtin
14: cte, záwždyſmy to wyznawali y wy
15: znawamy/ ále wy nie diſtinctiá czy
16: nicie ále diſtráctiá.(*margin*) Diuidūt non diſtinguunt ad uerſarij. (–)Bo diſtinctia
17: dwu álbo trzech wíaſnoſci w iedney
18: rzeczy ma ſie znáydownác. Ale gdy
19: kto trzy rzeczy rozne ſtánowi/ co wy
20: działacie/ toć tu iuſz
21: ieſt diſcerptio Diui
22: nitatis et eſſentiae auulſio nie diſtinctio.
23: A nád tho pytamy/ czemu iedno ráz
24: rzekł Pan: Baptifantes eos in NOMEN
25: Patris et filij et ſpiritus s. Trzech wyli
26: czył á iedno Imię położył. Izaſz tu

strona: K.Fv

Trzecie kazanie

nie ieſt Táiemnicá trzech perſon á ie

- 1: dney iſtnoſci? iáko Ieronim s. wy
2: kłáda y Dámázus w Kredzie. Kte
3: mu w dzieiach Apoſtolskich czytha
4: my/ że ſie ich wiele krzćiło tylko w I
5: mię Páná Kriftuſowe. A przedſie

- 6: rozumiemy że fie thám zámýkáłá
- 7: TROYCA s. A iefliby thák rzekł/ w
- 8: Imię Kriftułowe/ to ieft/ iák rofka
- 9: zał v Márká s. Możesz tak wyłożyć
- 10: iedno y drugie mieyfce: ale gdzie ná
- 11: ono przydziesz/ tantum in nomine IESV
- 12: baptifati, tedyć tá glozá nie będzie iuż
- 13: służylá. A tak obáčź káždy/ że w tey
- 14: mierze nie zá nimi ále przeciwko im
- 15: ieft tak krzešt Páná Kriftułow nád
- 16: Iordanem y ono obiáwienie/ iáko y
- 17: náłz. Ale gdybym tu iednego spytał/
- 18: iefliże Ian s. Zbáwicielá krzcíl w i
- 19: mię trzech ponieważ on był sam wto
- 20: ra perłoná? Widzimi fie dobádáli
- 21: by fie tu czegoś gdyby to **chceli** [!] v fie
- 22: bie vważyć. Abowiem ten krzešt Ia
- 23: now mułiał w Imię łámeego Oyczá
- 24: być łpráwowan/ ponieważ Siná łá
- 25: mego iuż krzczono. A iefliby theż rze

strona: K.F2

o znáomości Bożey.

- kli/ że Syn ósobno ieft w Iordanie/ á przedlię Ociec w niebie zołtáie z i
- 1: nym łłowem przez kthore wołáł.
- 2: Niech fie łthrzegá by nie vczynili
- 3: dwu Adelpha, kthory błáđ Bázilius
- 4: iuż dawn poráził.(*marg*) Decima. (-)Czytamy też v Ianá s. iáko fie ob
- 5: iáwić raczył Philippowi Apołtołó
- 6: wi/ (*marg*) Ioan.14. (-)ktory też włáfnie tę quełtiá miał
- 7: y w tym błęđzie był/ rozumiejąc że

- 8: by też ołobno Syn miał chodzić/ przetoż Pá
9: ná pyta: Pánie vkaż nam Oycá/ á bę
10: dzień mieli dofyć. Gdzie mu Pan
11: odpowiada: Ták długo ieftem z wá
12: mi á tego iefzcze nie wiecie/ iże kto wi
13: dzi Syná widzi y Oyczá. Abowiem
14: ia w Oycu á Ociec we mnie ieft.
15: Przipátrzymy fie iedno tym fłowom
16: iedno iż mowi vkaż nam Oycá/ Toć
17: obiáwieniem to ieft okazánim fłu
18: fznie názwálifmy tę hiłtorią/ nie ták
19: iáko ci Iekcy lekcy ludzie vkęfuię. (*margin*) Quid fit patefactio vel reuelatio. (–)A iże mo
20: wi/ ták długo ieftem z wámi á tego
21: niewiecie. Toć thez y dziś może być
22: rzeczono: Ták dawno wiará Krze

strona: K.F2v

Trzecie kazanie

- ściáńfka ftoi/ á dopiro o niey wáth
1: pią y o niey ci mizeracy poczyna
2: ią bádác/ iáko y Philip. A iże mowi
3: ia miefzkam w Oyczu/ á Ociecz we
4: mnie/ prońżę was przypátrzcie fie á
5: vważcie łobie pilniuchno/ czo to ieft
6: á co w łobie zámyka to fłow MAN
7: SIA zobopolna/ ktorą nie bez przy
8: czyny Theologowie pońlednieyfzy zo
9: wá Circumcefio, fłowem nowym y
10: trefnym/ ále k tym rzeczám bárzo fłu
11: żącym. Bo o tym thák przednieyfzy
12: dzierzeli/ iż to przemiefzkawánie tá

- 13: kie zobopolne czyni to/ że fie nam dzi
14: wno nie ma widzieć/ przecż Ociec s
15: Synem iest ieden. Ponieważ obá w
16: łobie przemieszkwaią/ á Duchá s.
17: zwiątkiem/ ktory zárówno od obu
18: dwu pochodzi/ y czciony bywa/ we
19: łpoł fie iednoczą. (Lecz oni przeci
20: wnicy niewierzą y temu żeby od Sy
21: ná pochodził.) Dobrze tedy Irene
22: us s. ktory tudzieř po Apóstołech
23: był to mieyfce obiáfnia.(*marg*) Libro 4. (-)Et bene qui di
24: xit ipřum immenřum Patrem in Filio menřu
25: rari. Menřura enim Patris est Filius qui et

strona: K.F3

o znáiomóści Bożey.

(*marg*) Ioan.17. (-)Niechayże tu teraz pokażą fie

- 1: z onym mieyřcem Ianá s. gdzie mo
2: wi: To iest żywot wieczny áby cie po
3: ználi łamego/ álbo iednego/ Bogá
4: Oycá prawdziwego/ y ktoregoř po
5: łłał Iezufá Kriřtułá. Abowiem ie
6: łli to łowo będa łápác Verum Deum,
7: tedy im zágádniemy iákoby przeci
8: wnym mieyřcem tegoż Ianá s. ktori
9: o Kriřtuřie indziey mowi:(*marg*) 2.Ioan.5. (-)Hic est ve
10: rus Deus et vita aeterna. Ieřli zádádzą/ Hic est vita aeterna, tedy theż thu Kri
11: řtułá zowie/ Vita aeterna, y indziey.(*marg*) Ioan.1. Actuũ 4. (-)Ie
12: řli też tu podchwacą to łowo Solum
13: Deum, tedy wnet im oddamy gotowe
14: mi/ gdzie Kriřtus mowi:(*marg*) Ioan.8.16. (-)Et non řum

- 15: Solus quia Pater est mecum, Non sum Solus, Oboieć tu zeznawa ták o Synie iáko
16: o Oycu/ że nie iefth Solus, Bo iefliże
17: Syn nie ieft Solus ále Ociec z nim/ te
18: dyć teź zá thym y Ociec nie może być
19: Solus, iáko chcą rozno wywieść oni s
20: tey sentencyey siedmnaściego kápitu
21: lum. Y to teź godno obaczyć/ że czo
22: tu Ian s. ná dwu znáomości zákłá
23: da/ to Piotr ná iednym tymi słowy:

strona: K.F3v

Trzecie kazanie

Non est aliud nomen sub coelo in quo nos faluari oporteat nisi etc. A Páweł: Ia nie

- 1: vmiem nikogo iedno iednego Kri
2: ftuía. A gdybyfmy chcieli łápác słó
3: wá/ wnetbyfmy teże sobie wieźyczkę
4: nową wbudowáli/ y rzekli teże: Wy
5: Oycá wyznawacie/ á my ni o kim á
6: ni o Oycu niehcemy wiedzieć iedno
7: o Synie. A mielibyfmy tey złości do
8: wody te pífmá. Haec exempli caufáa. Ale
9: wroćmy sie ku swemu przedsięwzię
10: ciu. Wiemy dobrze y świadczą tho
11: wżyfcy ftárzy/ gdzie sie iedno tkniełz
12: ich kfiąg/ że s początku ząwždy thym
13: mieyfcem Arriani nárabiáli/ iáko y
14: dziś/ ktorym iuz dawno zgotowána
15: ieft státeczna solutia tego mieyfcá.(*marg*) Dwoiá mowá w pílmie o Synie Bozym. (-)Tákże
nam dziwno że sie thy niefpo
16: koyne ingenia niehcą ná niey doty
17: chmiáf contentowác. Wiemy do

- 18: brze że dwoiaka ieft mowá w pífmie
19: fwięty m o Synie Bożym. Bo ponie
20: waż Syn Boży ieft Bogiem praw
21: dziwym/ tedy o nim raz mowi wiel
22: możnie pífm o/ iákże to przyftoi Má
23: ieftatowi iego. A iże też ieft człowie

strona: K.F4

o znáomości Bożey.

kiem y Pořzednikiem nářzym/ á ten

- 1: vrząd niřki wziął ná řię/ tedy też wie
2: lekroć pífm o nim mowi porowny
3: wáiąc go z Oycem/ iuż nie iáko o bo
4: gu/ ále iáko o Pořzedniku/ kthory
5: miedzy Máieftatem Bożym á mie
6: dzy ludzkim rodzáiem w pořzodku
7: nas iednoczy/ v Oycá řtoi/ y owřzem
8: iż ciáło ná řię wziął y znák przymie
9: rza/ obrzezanie ná řię przyiął/ thedy
10: iáko ten kthory řie z námi cofaederował
11: y iedną cechę ták krztu iáko obrzezá
12: nia známi noři/ w then řpořob przy
13: nářzey řtronie zořtawa/ y známi iá
14: koby přeřtawa.(marg) Cżemu pífm Oycu lámemu Bořtwo przypifuię cześtokroć. (-)

A táć ieft przyczy

- 15: ná přecz á dlá cze^o ná iednych miey
16: řcach pífm Oycá wyňařza/ á Syná
17: nam iákoby ná niřřzym řtopniu řtá
18: nowi. A řtádże wiele ich ieft kthory
19: niewiedzą tey táiemnice álbo myřteri
20: um pířmá/ kthore ieft práwie kluczem

- 21: do zamkow wŕzytkiego piŕmá ŕwięte/
22: go/ y mylą fie wielce/ mniemáiąc á
23: by to iuŕ ták záuŕŕdy miáła być per
24: ŕoná Kriŕtuŕowa vniŕzona/ áni my
25: ŕlą o tym rozdziale/ ktorego iednák

strona: K.F4v

Trzecie kazánie

v Páwłá s. y v Piotrá mogli fie ná

- 1: uczyć/ bo doŕyć znácznie mowi:(*marg*) Philip.2. (-) Gdi
2: był Kriŕtus w formie álbo w Máie
3: ŕtacie Boŕzym nie łupem álbo gwał
4: tem wziął to ŕe ieŕt rowny Bogu/ á
5: le fie ŕam vniŕżył/ to ieŕ/t dobrowol
6: nie wziáwŕzy formę ŕluzebniczą gdy
7: fie ŕtał ná pobobieńŕtwo człowie
8: ká. Item. Cum eŕŕet diues factus est pauper, Gdy był bogáтым ŕtał fie vbogim
9: áby nas vbogácił ŕwoim vboŕtwem
10: Iedenći ieŕt Kriŕtus iedná perŕoná
11: iego/ ále dwie formie álbo dwoiáki
12: ŕtan iego. Ieden wieczy ŕtan/ dru
13: gi zá czáfu: ieden wielmoŕzny á dru
14: gi podły: Ieden iáko z Oycem ŕwym
15: Pánem y dziedzicem niebá y ziemie
16: ieŕt/ á drugi raz gdy fie ŕtał ŕługá
17: náŕzym. O iednym mowi Ian s. To
18: ŕłowo bylo v Bogá. A o drugim ŕta
19: nie mowi/ to ŕłowo ŕtáło fie ciáło.
20: Iedno zowie Páweł s. formą Bo
21: ŕą/ bogáctwem/ á drugie zowie for
22: mą ŕluzebniczą/ y vboŕtwem.

23: Obaczże tu wielką fłepotą tych nędz

24: nikow vbogich/ y niewdzięczność

strona: K.F5

o znaiomości Bożey.

przećiwko Zbawicielowi fwemu.(*marg*) Niewdzięczność dobroci bożey w obładzonych.

(-)On dla was z nieba sftąpił/ zubożył

1: fie/ dla nas fie vniżył do czáfu/ á tho

2: włyztko miłością przećiw nam poru

3: szony/ á oni go iuz ták wiecznie przez

4: dzięki chcą mieć vbogim/ vniżonym

5: y fługą/ chcą go tu zádzierzeć w tey

6: formie áby zówždy był fługą Oyco

7: wym y nálezym/ gdyż to czelne vniże

8: nie iest nie weiczne/ ma początek y ko

9: niec/ á nie ná wieki. O mizerny Ká

10: cerzu iákoż to złą odpłátą ták wiel

11: ką miłość Bożą nágradzałz thą nie

12: wdzięcznością/ o iákoś iest zápamię

13: táły ktory chceš Bogá zówždy nie

14: wolniká vczynić.(*marg*) Klucz do świętego písmá. (-)Tenci to iest klucz

15: do włyztkiego písmá/ iákořmy rzekli/

16: ktorego iuz teraz šprobuiemy ná kil

17: ká mieyřcach/ ktore przećiwna štro

18: ná zwyklá przywodzić. A napirwey

19: to o ktorym teraz nam iest rzecz we

20: źmiemy przed fię. Mowi Ian s. A

21: byřmy cie poználi řámeo Bogá Oi

22: cá y ktoregoř pořłał Iezufa.(*marg*) Ioan.17. (-)Ktoż tu

23: nie widzi że tu nie mowi Syn Boży

24: o łobie iáko iest w Máieřtacie z Oy

strona: K.F5v

Trzecie kazanie.

cem in forma Dei.

strona: P.70d

Ale iáko iest in forma

- 1: ferui/ iáko iest factu pauper, Y dla tego
- 2: tu przydáie to słowo/ ktore ty maż
- 3: włápic/ godne wważenia: Et quem mifiti. Y ktoregoś pośłał. A po pośłanie
- 4: iego łami zezná
- 5: ią (wyiáwłzyby kto kinopá niewśty
- 6: dliwy był) że sie pośłanie w písmie
- 7: ściągá zázwdy ad formam ferui/ ile nie
- 8: sie urząd ná łobie Pořzedniká. Nie
- 9: chay tu nie mowiá Iedenći iest Kri
- 10: łtus. (*margin*) Ieden Křiftus. (–)Thoć pewna że ieden/ Iedenći
- 11: też iest krol/ á wždy ináczey sie o nim
- 12: mowi poki nie zořtánie krolem/ á i
- 13: náczey kiedy iuż zořtánie. Ieden iest
- 14: Dawid/ á wždy ináczey sie o nim mo
- 15: wi kiedy był in decore Regis, á ináczey
- 16: kiedy był wygnáncem. Ták iże nas
- 17: wśtyd zá ty nędzniki że łą tam tardo ato,
- 18: hebeti ingenio, że sie w tym nie czuią/ że
- 19: ich Bog pokarał że iuż thák práwie
- 20: zdrętwieli y zgnuřnieli/ řwářą sie o
- 21: wiáry/ á niewiedzą łkąd ią począć/
- 22: ku ktoremu ią końcowi máią obro
- 23: ćić. A nákoniec niewiedzą łami w co
- 24: wierzą/ á przedfię sie chcą z onymi v

strona: K.F6

o znáomości Bożey.

czonymi ludźmi porównać/ y ow

1: Izem sie połmiewáią z nich ołzczyrzá

2: iący sie z ich/ Iákoż to może być ie

3: den y trzey? mowiemy/ práwi/ trzey

4: Ią á nie ieden/ á przedfię/ práwi/ nie

5: Ią trzey Bogowie. Y wiedząłz co tu

6: Iámi mowią ábo wierzą/ co fliná do

7: vft przyniełie tho brędzą. Co to iełt

8: práwi comparatiua locutio, Czego sie pá

9: nie Boże požal/ ná iákież to ludzi gá

10: dáć przyłzło y in dubium vocare fidem Or

11: thodoxam. (marg) Czo iest compara tiua locutio. (-)A coż to iełt inego comparati

12: ua locutio prófzę cie? iedno to czo Pá

13: weł s. powiedział o dwoiey formie

14: Syná Bożego? iákość słyłzał. Tákżeć

15: y ono gdzie mowi: Wierzycie w Bo

16: gá wierzcie y w imię.(marg) Ioan.14. Iudae. (-)Thákże y ono/

17: Bogá kthory Iam iełth Pánem/ y

18: Páná náłzego Iezu Kriřtá (to iełth

19: wcielonego) záprzelilcie sie.(marg) Actuū 3. (-)Tákże

20: y ono/ Bog Abráámow Izáákow/

21: Bog náłzych oycow vwielbył Siná

22: Iezufá/ tho iełt/ gdy był w pořtáci

23: Iłżebniczey zálię go wezwał in for

24: mam Dei/ iákże go o to prósił/ o czym

25: małz v thego Ianá s. Vwielbi mię

strona: K.F6v

Trzecie kazanie

tą chwałę iákom był s począłtku v <http://rcin.org.pl>

- 1: wiebion/ mowi Pan.(*marg*) Ioan.17. (-)Tákże y ono:
2: Tyś ieft Syn Bogá żywego.(*marg*) Matt.16. (-)To ieft
3: ty Synu Boży ktoryś fie wieć teraz
4: wcielił y vniżył iefteś fyn żywe^o Bo
5: gá To vniżenie zowie Ireneus Re
6: quiescente verbo. A Hilárius Vacuefacto
7: verbo. A Páweł zowi Exinanito verbo.(*marg*) Przecz Ociec częłto zowie fie Bog. (-)W
ten tedy ípofob tey vácuefáciety y
8: requiescentiey moc y íceptrum zofta
9: wa przy Oycu ná Máieftcie fiedzą
10: cym/ w then czás gdy fie Syn Boży
11: będąc w pórzodku miedzy námi/ z
12: Oycem porownywa. W thenże ípo
13: fob mowi y tymże ípofobem Páweł
14: s. Z łáfki Bogá náłzego y Páná Ie
15: zu Kriftá.(*marg*) Aplikowánie písm do Reguły. (-)Nie iżby nie był Bogiem
16: Syn/ ále iż ná ten czás niechciał prá
17: wá íwego vżywác. Przeto mowi fi
18: ne modo: Ita nos oportet implere omnem iufti
19: tiam do Piotrá s. gdy mu nie dał nog
20: vmywác. Tákże y ono/(*marg*) Coll.2.3. (-)Żywot náłz
21: ieft zákryty w Kriřtuřie y w Bogu.(*marg*) Iacc.1.2. (-)Tákże y ono: Iákub Bożj y Páná Ie
22: zu Kriřtuřow ťługá. Ták Bog
23: vmiłował ťwiát. Thy wřzytki miey

strona: K.F7

o znáiomóři Bożey.

řcá ktore tu wřpominamy/

P.73c

á oni imi

1: álleguią w tabliczkach á drábinach

- 2: wŕzytki mowią o Synie vniżonym/
3: á nie ták iáko ieŕt z Oycem rowny.
4: Item. Tymże ŕpoŕobem Ia y Ociec ie
5: ŕtefmy iedno wykłáda ŕie.(*marg*) Vnus á vnum iáko to rozumieć. (-)Tego miei
6: ŕcá chwyta ŕie przeciwnik/ gdyż thu
7: niemáfz nic nowego/ bo y my wyzna
8: wamy záfzdy/ że Bog Ociec á Sin
9: wcielony/ vniżony/ nie ieŕtci ieden z
10: Oycem/ ále iedno/ gdy in forma ŕerui
11: est. Bo Ociec ciálá nie ma/ á Sin ciá
12: ło álbo człowieczeńŕtwo przyjął. A
13: tákże tym ŕpoŕobem człowiek á duch
14: niech ŕá ieden áni mogą być/ iácy ied
15: no w ten czás. Thu widzicie brácia
16: miła/ iáko to zle ŕpuŕczác ŕie ná fwoj
17: rozum. Oni ŕobie máią zá grunth á
18: fundáment intenciey ŕwey to miey
19: ŕce/ gdyż oto máluchną rzeczą y má
20: luchnym wykłádem wŕzytki ŕtrzały
21: ich iáko o kámień tu ŕtępieią/ wŕzy
22: tek ten ich fundáment roŕypie ŕie tu/
23: iáko ŕłyŕzycie tym to wykłádem/ iżeć
24: my z nimi mowiemy nie o tho żeby
25: Syn był ieden z Oycem/ ile wcielo

strona: K.F7v

Trzecie kazanie

ny/ ále o to/ iáko ieŕt w Iŕtnoŕci Má

- 1: ieŕtatu ŕwego/ to ieŕt nie wcielony/ á
2: oni głúpie o tym czym nie ieŕt con
3: trowerŕia piŕmo nam przywodzą.

- 4: A także obacz iako to rzecz iest niebe
- 5: Ipieczna na nowym fie korzeniu ftanowic/ a ftary fundament pflowac/ inemi gardziac a fobie wlytoko przy
- 6: pilowac. Bo fie Bog pylnym przeci
- 7: wia/ y pokornym lalkę swą daie.
- 8: Niehcę wiecey pilmá przywodzic
- 9: s tego rzędu/ ale do tey Reguły przy
- 10: lthaw wlytoko pilmá ich/ lprobuy ie
- 11: iako zloto w ogniu/ a wlytoko czo ich
- 12: iedno przywodzą tu lplonieią y rofy
- 13: pą fie.(*marg*) Locus 1. Cor. 8. wykłada fie. (-) Ale ielzcie mieyfce Páwla s.
- 14: ktorym fie tak wielce chełpią k teyże
- 15: Regule przylhofuymy/ a wyrzucz ze
- 16: nie pochybi/ y owlzem pokaże fie/ ze
- 17: to pilmo za námi iest/ iakze ie wly
- 18: lcy przednieylzy Doktorowie lmiel
- 19: ku potwirdzeniu teyże lentencye na
- 20: lzey zawlze za fobie przytacżali/ czo y
- 21: my też vcźniemy teraz w imię Páń
- 22: lkie. A to nam będzie iedennaftel ob
- 23: iawienie.

strona: K.F8

Vndecima.

Páweł lwiety też nam może około

- 1: tego vznánia Páná Bogá powie
- 2: dziec/ ponieważ záchwycony był do
- 3: trzeciego niebá/ a tam widział Re
- 4: wellácią iáwną a lłowá niewymo
- 5: wione/ iako o fobie powiáda. Wie
- 6: rzęże toć to lłowo niewymowione o

- 7: kthorym Ian s.pifze: Ná początku
8: było fłowo/ tho ieft/ Syná Bożego
9: niewymowiony Máieftat. Tenże te
10: dy Apoštoł pifze do Korintow/ mo
11: wiąc:(*marg*) 1.Cor.8. (-)Wiemy że bálwan nic nie ieft
12: á iż nie ieft żaden Bog iny iedno Ie
13: den. Powiedziawfzy pirwey że iedno
14: ieden Bog ieft/ dopiro sfępuie ni
15: żey opifuiąc nam iáko thego Bogá
16: mamy znác/ y przydáie: Abowiem
17: ácz ieft bogow wiele á wżákoż nam
18: Ieden iefth Bog. Y tu zász ftánał/ y
19: przydáie: Ociec s ktorego wżytko á
20: my w nim/ ieden Pan Iezus Kri
21: ftus przez ktorego wżytko á my prze
22: zeń. Tu widzisz iáfnie iż Páweł s. po
23: wiedziawfzy o iednym Bogu/ á iáko
24: by themá zálóżywfzy/ dopiro iáko te
25: go Bogá mamy znác nam wypifú

strona: K.F8v

Trzecie kazanie

ie. Rownie ták iáko y Kredo Niceń

- 1: fkie/ powiedziawfzy Wierzę w iedne
2: go Bogá/ wnet s fępuie ku wyliczaniu perfon/ Oycá Syná y Duchá s. Y wierzę że ten
rozdział Kredá iefth
3: wzięty s tego mieyfcá. Iáko też y A
4: thánázego Kredo bez pochyby thy
5: fłowá nam wykłáda y obiálnia. Bo
6: iż dwie fłowie wfpomina Apoštoł/
7: tedy też obiedwie Athánázy wykłá

- 8: da/ O Bogu mowi/ Bog Ociec bog
9: Syn bog Duch s. O Pánie iż Páweł
10: s. przydáie/ thedy áby nie była tru
11: dność/ zátymże Athánázy mowi: O
12: ciec Pan/ Syn Pan/ Duch s. Pan A
13: wízákoż nie trzy Pánow ále ieden
14: Pan. A przedfię Athánázius w tym
15: krotkim Kredzie (gdzie iednák w tá
16: kim pífaniu in Symbolis nie iefth oby
17: czay długiemí fie słowy y wykłady
18: báwić)/ tę to sentencią iednákże wy
19: łożyć chciał. A łączno fie thego káždy
20: dorozumie s słow iego ktore nápi
21: fał w niektórych kfięgach śwych Di
22: alogow mowiąc: Izali nie baczyfz
23: iż práwie wíszyfcy Herethykowie ná

strona: K.G

o znáomości Bożey

tym mieyfcu iednoś Boftwá Oycá

- 1: Syná y Duchá s. bluźnią/ gdy to co
2: wyfzfzey powiedziano było o iedno
3: ści TROYCE s. wefpół/ oni tylko
4: do perfony Oycowey to wízytko przy
5: więzowáli. Tákże y Hieronim s. ná
6: tho mieyfce písząc wyznawa/ że tho
7: mieyfce Páwłá Apoftoła było zów
8: źdy vcieczką wízytkich Heretikow
9: Widząc to tedy błogofłáwiony A
10: thánázius/ Heretikow wykřetne do
11: rzucanie chciał wyłżyć tu to miey

- 12: łce. Ale ieliby kto wąpił około di
- 13: łtinctiey tego mieyłcá/ niechay czyta
- 14: do Kolofenłow 2. káp. gdzie thám
- 15: ták naydzie piękny wykład mieyłczá
- 16: tegoż:(*marg*) Colof:2. (–)Powołáni iestefcie/ práwi/ ku
- 17: vznániu TAIEMNICE BOGA,
- 18: y Oycá y Syná/ w ktorym łá zákry
- 19: the włzytki łkárby mądrości y znáio
- 20: mości. (*marg*) Vide biblia noua Breftē/ (–)A iżbyłmy łie nie dáli wvo
- 21: dzić gornym rozumom/ wnetze przy
- 22: dáie: Hoc autem dico vt nemo vos decipiat
- 23: in sublimate fermonum. (NOTA.) Złoz
- 24: ty dwie mieyłcá/ á ná oko vyrzyłz po
- 25: twirdzenie wykłádu łtárádawnego/

strona: K.Gv

Trzecie kazanie

Kredá/ Bo názwawłzy to Myłterium

- 1: znáioomości mowi/ Bogá/ y przydá
- 2: ie wykład/ y Oycá/ y Syná. A iże ná
- 3: tym nie przełtáią/ nie trzebá łie the
- 4: mu dziwowác. Bo iáko dziś thák y
- 5: záwždy łłowá Páwłá s. Káczerze
- 6: zwykli wywrácác. Bo łie tho ielzće
- 7: działo zá Piotrá s. gdzie o tym thák
- 8: łwiádłzy:(*marg*) 2. Petr. 3. (–)

strona: P.77d

Páweł według łobie vzy

- 1: czoney mądrości piłal wam we włzy
- 2: tkich łiłciech łwoich/ w kthorych łá
- 3: niekthore rzeczy trudne ku wyrozu

- 4: mienie/ Quae indocti et instabiles deprauāt,
5: ktore práwi neuczeni niektorzy y nie
6: ftali w ftátku/ wywrácaia/ ták iáko
7: teź y ine piśmá ku zátráceniu fwemu
8: pfuią. Była burdá ząwždy o ty flo
9: wá iákoś słyfzał/ Y gdy Arriani cią
10: gnęli zá sobą the fłowá/ Ieden iefth
11: Bog/ Ociec. ORHTODOXI
12: drugi koniec zá sobą tákże bráli/ Ie
13: den iefth Pan/ Kriřtus. Y niepozwa
14: láli im żeby teź Ociec był Pánem/ á
15: że teź oni pirwey pozwolili że teź fyn
16: iefth Bogiem iáko y Ociec. Bo iáko
17: rzekł ieden iefth Bog Ociec/ tákó teź

strona: K.E2 zam. G2

o znáomości Bożey.

rzekł Ieden iefth Pan Kriřtus. Ie

- 1: den á Ieden/ y iefli to tám może zel
2: życ Syná żeby nie był Bogiem/ tedy
3: teź to y Oycá żeby nie był Pánem.
4: Ale oboie iednořtáynie Páweł wyfz
5: fzey záwiązał/ gdy o trzech ofobach
6: rázem rzekł: Nullus est alius Deus niři v
7: nus. Słyfzałeś wyfzfzey Regułę wy
8: kładu piśmá/ przyřtofuyże teráz y
9: oto teź mieyfce do niej/ á będzieřz miał
10: wnetże wykład gotowy y cudny. A
11: bowiemći tu Páweł s. Syná Boże
12: go nie iáko iefth w Máyeřtacie/ ále iá
13: ko iefth pořzednikiem/ á dla tegoź teź

- 14: Pánem iego zowáč/ porownywa
15: go z Oycem. A dla tegoż też Oycá tu
16: zowie Bogiem. Wyzłzey záfię iże bez
17: porownánia mowi ogołem/ że nie
18: małz innego Iedno ieden Bog/ iá
19: ko y Iákub s.(*marg*) *Iacob.2.* (-)Ty wierzyłz iż ieden ieft
20: Bog dobrze czyniłz. Przetoż tedy zá
21: raz w tym słowie/ BOG/ zágarńá
22: włzytkie trzy perfony. (*marg*) *Wykład mieyfczá 1 Io.5.* (-)Niechże fie teraz iuż vkażą
z oną słwo
23: iá powiefciá iáko vftáwnie wołáią/
24: Trzey fą trzey fą ktorzy świádectwo

strona: K.E2v zam. G2v

Trzecie kazanie

- wydáią/ á ci trzey iedno fą. Albo też
1: s Kredem według słwey dumy wy
2: wkładánym. Abowiemci nie mowi s.
3: Ian tu nic o Iftności/ iedno rzekfzy
4: trzey fą ktorzy świádectwo wydáią/
5: przydáie klauzurę/á ci trzey/ práwi/
6: iedno fą. Złáczcze wirzch s fpodkiem/
7: tedy fie lámo okaże/ trzey iedno fą/ to
8: ieft teftimonio. A o Iftności tu nie
9: mowi. Ale iże thego thu nie rzekł ná
10: tym mieyfcu/ y iużelz to nie ieft s sło
11: wá Bożego? zła confequentia żeby ci
12: trzey niemieli być ieden w Iftności.
13: Boć nie może nikt ná iednym miey
14: fcu włzytkiego pífmá przyłóżyć. Lecż
15: wiele fie ich zgadza że thy słowá w

- 16: Itórych Greckich exemplarzach nie
17: znáyduią fie/ á dlategoż y Tygurłki
18: kościoł przeštąpił ie w łwey werfyey O czym też świádźy Erasmus w
19: łwey glozie ná Nowy Teštáment.(*marg*) In Apoca: in proemio. (–)A nieiáki człowiek
vczony Francifcus
20: Lambertus Auinioneñ powieda bárzo
21: Itáre exemplarze Greckie náłazł/ że
22: to było tám przydano: Trzey iedno
23: łą/ to iefł/ ieden Bog. Tákże y Kre

strona: K.G3

Trzecie kazanie

do Apoftolłkie namniey obrony im

- 1: tu nie przydáie/ iedno ie rozumiey
2: my y mamy rozumieć według Kre
3: dá Niceńskiego/ á oboie według Kre
4: da Athánázego/ ktore zową być wy
5: kładem/ obroną/ y bázłtą onego kto
6: re iefłh krothłze(*marg*) Credo Apoftolłkye. (–) Dobrzeć fie Kredá
7: dzierżeć/ ále też nie opułzczać Decalo
8: gum. Wołáią oni vıtáwnie/ Kredo
9: Kredo A my/ Dekálog Dekálog y
10: Kredo. Bo to włzytko Káthechizm
11: gdzie mamy świádectwo o iednym
12: Bogu w łłtności. Dobrzeć fie trzy
13: máć píłm niektorych z nowego Te
14: štámentu. Ale też Stárego y innych
15: mieyłc nowego łłcie nie opułzczać. Dobrze fie trzymáć Kredá/ ále też y
16: to vważyć v łeibie co tám mowi: Cre
17: do Eccleřiam Catholicam: Bo iefłi fie thy
18: odwoływałz do Kredá/ á nowy wy

- 19: kład iego łobie działafz/ tedy iuz nie
20: wierzyfz tego członku kthory też tám
21: łtoi: Wierzę Kołcioł powfzebythny
22: Krześciánłki. Arrius/ Neforius/ y
23: wfzyfscy niemal Herethicy przyimo
24: wáli też to Kredo. Ale Augufzyn po

strona: K.G3v

Trzecie kazanie

wiada o nich/(*marg*) Inlibello de Symbolo na początku (-)że pod tą niewielką

- 1: liczbą łow w Kredzie zawárthych
2: wiele Heretikow fwoy iad táili/ kto
3: rim łie fprzećiwił Duch s. powieda/
4: przez męże vczone/ ktorym Bog dał
5: nietylko łzeptác ty łłowá wárgámi/
6: ále y ony wyrozumieć. Ale o tych
7: łłowiech Páwła s. ná ten czás dofyć
8: My wyznawamy też iednego Bo
9: gá Oycá/
10: ále nie przydáiemy/ tylko:
11: á nie tylko my/ ále áni pímo s. ále á
12: ni żaden ták s łtárich iáko y nowych
13: Dokthorow/ zwłáfczáz gdzie mowi
14: pímo bez comparatiew. Czemułz te
15: dy tho czo Bog zámilczál oni máią
16: przydawác? zwłáfczáz iż Bog mo
17: wi: Przekłety ktory przydáie álbo vy
18: muie. (*marg*) Słowo Tantum, co przynośi zá łzkodę kołciołom Polłkim (-) Wiemy
dobrze iáko w oney
19: caizoe o Pofrzedniku wiele złego ná
20: działáło to łłowo TANTVM/ y

- 21: teraz też toż słowko czartha wam na
22: pamięć przywodzi/ kthorego gdyby
23: nie było/ bliżeybyśmy byli siebie. Bo
24: my zeznawamy theż/ że Bog Ociec
25: ieft iednym Bogiem/ ktory ma Sy
26: ná/ ktory sie sftał zá czáfu Pofrzed

strona: K.G4

o znáomości Bożey.

nikiem/ s ktorym też iákoż to s swo

- 1: iá wieczną mádrością y z Duchem s.
2: ieft iednym á wiecznym Bogiem w
3: náturze w iftności á nie w perfonie.
4: A tak pámiethác mamy zázwdy onę
5: Regułę iáko mamy pímo przez pi
6: smo wykłádác. Nie iedno mieyfce pi
7: smá ma wykłádác więcey mieyfc. A
8: ni też mieyfce trudne ma obiáfnác te
9: kthore są iáfne. Ale wiele mieyfcam
10: iáfnym ma służyć ono ktore ieft tru
11: dneyfze. Nie tak iáko oni przez ied
12: no pímecżko s Páwłá s. y to okęszo
13: ne/ chcą iuz práwie wízycę Biblią
14: przełomić/ á totum Catholicum consenfum
15: wywroćić. O szalony á zápamiętá
16: ły rozumie ich.(*marg*) Dwunafte. (-)Oftátnie obiáwienie ná ten czás z
17: oftátnich kfiąg Nowego Testámen
18: tu/ ktore zową Apocalypfis/ to ieft
19: obiáwienie/ weźmiemy: Gdzie sie też
20: to zaráz pokázuie/ że to słowo obiá
21: wienie/ ktorego my t częfto vżywa

- 22: my/ á niepodoba fie przeciwnikom
23: iáko ťyťzymy/ nie iefth ifcie nowe w
24: piťmie/ iákoť fie y tu ťtąd pokázuie.

strona: K.G4v

o znáiomóťci Boťzey.

Widział tedy Ian s. Zbáwiciela fie

- 1: dzącego ná Tronie: á zaťtępy Anyo
2: łow około niego po trzy kroć ťpiewá
3: ięcy/ Swiety/ Święty/ Święty Pan
4: Bog wťzechmogący/ ktory był/ iefth/
5: y ma przyťć. (*marg*) Apoc:4. (-)Thy ťłowá wzięte ťá z
6: Ezáiaťzá/ o ktorycheťcie iuť wyťťťzey
7: ťyťťzeli/ co okázuie nie tylko quo tizá
8: tia ná márgines/ ále y fáme ťłowá.
9: Gdzie theť thu abťolute iefth połoťono
10: Bog/ á iednáť Synowi fie tu przy
11: czytawá/ co fie pokázuie s tego ťło
12: wá/ ktory ma przydť: y s tego teť/ go
13: dzienneť wziáć chwałę/ czeťć/ y moc o
14: Boťze. Ale y máło czo wťťťzey cťter
15: dzieťte y pirwťze kápitulum v Ezái
16: aťzá Ian s. przywťáťzcza Synowi/(*marg*) Apoca:1. (-)mowięcy: Iam iefth pirwťzy iam iefth
17: poťlednieťťzy. K czemu teť moťe przy
18: dáć ono mieťťcze/ gdzie mowi Pá
19: weł s.(*marg*) Acto:20. (-) Czuycie o ťobie y o wťťytkiey
20: trzodzie nád ktorá was vczińił Duch
21: s. Biťkupy/ ábyťcie rządziłi Koťcioł
22: Boťzy (Nota) ktorego nábył krwiá
23: ťwoiá. Atoť y tu maťz gdzie Zbáwi
24: ciela náťzego zowie bez omiány z go

strona: K.G5

o znáiomóści Bożey.

lá Bogiem/ á pothym áže zász dáie

- 1: znác že tho o Kriřtufie ma fie rozu
- 2: mieć. (*marg*) Świádectwo řtárádawnego Kořciołá po Apořtolech áž do tego czáfu.
(–)Iużechmy vřlyřzeli piřma Proro
- 3: kow/ Ewányeliřtow/ y Apořtołow
- 4: gdzieřmy wyrozumieli/ že prze czte
- 5: rzy tyřiące lat tá náuká około znáio
- 6: mořci Bożey w Kořciele Bożym zá
- 7: wřdy brzmiálá/ ták iże o tym nie ma
- 8: my nic węřpić/ że to ieřt prawdziwy
- 9: głos y dekret Boży y żywot wieczny/ ábyřmy ználi iednego fámeo praw
- 10: dziwego Bogá Oycá/ być prawdzi
- 11: wym á iedynym Bogiem s Synem
- 12: á mądrořciá řwoię wiczną á tákże z
- 13: Duchem řwiętyym/ ktorego wylewa
- 14: vřtáwnie ná Kořcioł řwoy y iego po
- 15: řwiąca. (*marg*) Iohel 2. (–)W tych zářię pořtorá tyřią
- 16: cá lat po národzeniu Páńřkim co fie
- 17: działo á co zá náuká byřá kazána w
- 18: kořciele bożym/ ták že nie trzebá węř
- 19: pić ále pewnym być/ že nie ina iedno
- 20: taż/ ktora w kořcielech nářzych brzmi
- 21: częgo mamy wiele dowodow. Ia ie
- 22: dno czřtherzy documentá wřpomnię
- 23: ná ten czás. Pirwřzy/ że wřzyřcy řtá

strona: K.G5v

Trzecie kazánie

rzy wřywaię **podobęřtw** [!] gdy fie wy

- 1: rozumieć dąć chęcą w thym rozu
- 2: mieię. (*marg*) Świádectwo łtárádáwnego kofciołá zą námi. (-)Mowię podobieńftw tákich
- 3: o rzeczach ktore łą w łftności łwey ie
- 4: dną/ á przdłię w łobie zámýkáię
- 5: trzy rzeczy rzecznie rozeznáne/ Iáko
- 6: o łłóńcu/ o dułzy człówieczey/ o tęczy
- 7: łáńcuchu/ y inne ktore zebrał Bázý
- 8: lius s. o czym czythay kłięgi iego ad
- 9: Gregorium fratrem. Drugi dowod/ że
- 10: Arrius y ini Kácerze ząwždy zárzu
- 11: cáli mężom łwłętim tákíe kácerłftwo
- 12: łprołnego Sábelliufzá/ pothwarzá
- 13: iąc ich/ iákoby też oni mieli z nim czo
- 14: łpolnego/ co łie nam także y dziś od
- 15: tych dzieie/ o czym czytay mieyłcá ná
- 16: mienione/ gdzie łie poczýna: Ar. Tu
- 17: Sabellius es. Atha. Cur Sabellius etc. (*marg*) Athanałi in Niceno Concilio contra Arri. pag.69. Item conra Arri. pag.214. (-)Gdzie
- 18: wieć łfcie koniecznie nigdyby byli te
- 19: go nie przyczytywáli wiernym Bo
- 20: żym/ gdyby byli o iedności łftności
- 21: nic nie dzierzeli/ iedno o tych wálzich
- 22: trzech duchoch. Trzecie/ że Cefárzo
- 23: wie naiálnieyłzy przd tyłłęcem łat
- 24: toż wyznáne náłze vprzywileiowá
- 25: li/ ktore łie też zámýka w Kredzye

strona: K.G6

o znáíomości Bożey.

Dámáłsy/ tho iefł/ thy trzy Spółki

- 1: wiáry/ Apółłolłki/ Niceńłki/ y Athá

- 2: náziułow.(*marg*) Item Ecclesiaſtica hiſtoria Socratis. (–)A ktoby więc ná nich prze
3: ítháwác niechciał/ tákiego zá Herety
4: ká mieć vználi y włádzili. Czwarte/
5: że náłzy brácia dofyć niemáłe fáfcicu
6: ły názbieráli ſentencyi tákich z Oy
7: cow/ ktorymi tego gotowi łą pode
8: przeć záwždy: łą teź y od onych koſio
9: łow niemáłe ich zebránie: y w druk
10: podáne/ y do nas odeſłáne. A nietyl
11: ko ſentencie zebráli/ ále y to co ſie zda
12: być przeciwnego w Iuſtinie/ Athá
13: náziuſie/ to wſzytko oni pokázuia. Czytay Kálwiná contra Seruetum. Item
14: contra Gentilem. Item Inſtitutie iego. Item
15: Iudicia Eccleſiarum. y ia ich teź libellus
16: niemáły mam/ ktorych obiecuię káz
17: demu wżyczyć/ począwłzy od Iuſti
18: ná/ Ireneuſzá/ Tertulianá/ Hiláre
19: go/ Athánázego/ Cyrillá/ Ambroże
20: go/ Hieronimá/ Auguſtiná/ y inych. Ale o tym nie trzebá nic wętpić/ gdiź
21: nie tylko oni vczeni ludzie/ ále y łámi
22: íci oderwáncy dobrowolnie zezna
23: wáia/ że ítarzy Doktorowie tę náłżę

strona: K.G6v

Trzecie kazanie

ſentencią mieli. Smieią ſie oni s te

- 1: go/ máiać zá to iákoby łámi mieli v
2: mieć y wiedzieć ſłowo Boże/ á iź go
3: nikt przez te kilkánaſcie ſet lat nie ro
4: zumiał iedno oni łámi. My ífcie nie
5: ták ſobie lekce waźymy ſwiádectwo

- 6: ftárego Kołciołá/ y owłzem fie nim
- 7: wielce ciefzymy.(*marg*) 1.Teff. 5.Heb.13. (-)Bo pámiętaymy co
- 8: Apoštoł rzekł: Prophetias nolite spernere.
- 9: Item. Pámiętaycie ná przełożone wá
- 10: fze ktorzy do was mowili słowo Bo
- 11: że/ ktorzych wy obaczywáic dokoná
- 12: nie święte nálláduycie
- 13: wiáry ich.(*marg*) Secunda clásis argumentorum. (-)Ale nie tylko písmem świętym/ co
- 14: śmy iuż vdziááli/ ále theż inymi do
- 15: wody możemy záwżdi pocżćiwie po
- 16: kazác/ niepewność/ obłudę/ y fáłsz
- 17: tey náuki. A to ták tym śpołobem.
- 18: Naprzod/ káżdá fáłszywa náuká ma
- 19: tę włafność záwżdy/ że łobie iest fá
- 20: má przeciwna/ á lámá łiebie borzy/
- 21: niłzczy/ y płuie/ wedlug onego wirłzá
- 22: Omne ordinatum agens not agit in seipsum,
- 23: et econtra. Item. Omne malum est sui destruc-
- 24: tituum, ficuti omne bonum est sui reparatiuum

strona: K.G7

o znáomości Bożey.

Kto ma zdrowie dobre/ then gdy ie

- 1: álbo pije iefzcze mu fie lepiey poprá
- 2: wia. A záfie kto złe zdrowie ma/ by
- 3: wízy zle iefzcze fie gorzey zepłuie/ by
- 4: też niewiem co iadł y pił. Abowiem
- 5: wízelka zła rzecz lámá fie borzy: ták
- 6: że y thá náuká iż iest nieprawdziwa/
- 7: lámá iest łobie przeciwna: wízelkye
- 8: krolestwo niezgodne lámo vpádnie

- 9: Co ták pokázuię.
10: Po iedney ftronie mowią oni/ że nie
11: mamy trzech bogow. A kiedy zá
12: lię fpytamy/ iefliże máią iednego/ po
13: wiedáią że nie máią/ iedno Ociec ie
14: den. A kiedy ich zálię przyprze/ A
15: Syn co? mowią theż/ Bog. A kiedy
16: im mowią/ to dwá/ Odpowiadáią
17: nie dwá. Tho ieden? Mowią/ nie ie
18: den. Obacźże tu k czemu to poźło/ á
19: że fie fámi wwikłáli/ że nie wiedzą w
20: co fámi wierzą. Wydrukowáli kár
21: tę ná kthorey powiáda niewftydli
22: wie/ ktoby wierzył być iednego Bo
23: gá Oycá Syná y Duchá s. tho iefth
24: práwy Heretik. Gdzie iuż więcz bez
25: boźny włytek Kościoł vczyńił

strona: K.G7v

Trzecie kazanie

- Kácerzem/ pothępionym/ y zaráżon
1: nym. Gdzie fie też tu žáłośnie vřkar
2: żamy: Powiedáią żeřmy ich excomu
3: nicowáli/ gdyż oni fámi fie excomu
4: nicowáli. Bo nas in extremo haeretico
5: rum położyli/ y in fundamento Antichriřti
6: y Turkámi vczynili. Sámi s Kořcio
7: łá vciekli do fwey máłowáney Sy
8: nágogi/ y tám fie przed námi závár
9: li. A przedfię nas potwarzáią żeby
10: řmy ij opuřcili/ gdyż oni fámi od nas

- 11: vciekli á nas obieżeli.
- 12: Drugie powiádáią/ iż gdziekol
- 13: wiek w pílmie ten Boży ytuł Altífsi
- 14: mus znáyduie fie/ to fie práwi o Oycu
- 15: rozumieć ma/ y ktemu mowią/ że O
- 16: ciec w bytności fwey ieft wietłzy prá
- 17: wem thym że ieft Ociec/ y rofkázuie
- 18: Synowi/ á przedfię mowią że nie
- 19: ieft mnieyfzym. Ty dwie rzeczy fą fo
- 20: bie przeciívne.
- 21: Trzecie/ mowią/ że Syn Boży tyl
- 22: ko fam był widomy/ á Ociec niewi
- 23: domy: y záfię mowią/ że nie był wiár
- 24: domy ludowi ftárego zakonu Syn.
- 25: Y to wielka Antilogia, czom iuż wylz
- 26: fzey pokazał.

strona: K.G8

o znáomości Bożey.

Czwarthe/ mowią/ nie czyniemy

- 1: trzech íftności/ áni iedney fzárpamy/
- 2: ále przedfię tey iedney nie znamy we
- 3: trzech. Piąte/ przyjmuiem Niceńkie Kre
- 4: do/ ále nie przyjmuiem fłowá íftno
- 5: ści. A miánowicie to fłowo tám w
- 6: tym Kredzie wípomniano Coeffentia
- 7: lis.
- 8: Szofte/ mamy fobie zá brácią o
- 9: ny Kofcioły/ y nie oddzielamy fie od
- 10: nich/ iedno że błędzą w tym Artiku
- 11: le przednieyfzy/ á iešli z námi nie bę

- 12: dą dzierzeć/ fą Sábelliany/ Zydmi/ y
- 13: Turkámi: (*marg*) Kálumnie nieznośne. (-)á lepiej nákoniec dyabeł
- 14: wierzył y wyznawał w Ewányeliey
- 15: á niżeli ci ktorzy to wyznánie dawne
- 16: dzierzą. Ták piękna/ łagodna/ zgo
- 17: dna/ vcźciwa y pocześzna to iest náuk
- 18: ká y wiárá tych Nowowierkow.(*marg*) Tertia clafsis. (-)Iefzcze y trzecim obyczáiem może
- 19: my pokazać fáłszywą omylność tey
- 20: náuki/ á to náfládując rády kthorą
- 21: nam Pan á Zbáwiciel nász zostáwić
- 22: raczył/ mowiąc. Z owocow ich po
- 23: znacie ie. Nie rozumiałci thu przez

strona: K.G8v

Trzecie kazanie

owoc Syn Boży zwirzchowne thy

- 1: vczynki/ bo iednák widamy że y przy
- 2: kryci ludzie będąc fáłszywemi Proro
- 3: ki czynią iákieżkolwiek vczynki/ kto
- 4: remi nágość y złe sumnienie swoie/
- 5: iákoby onymi winniki Adam ná
- 6: gość fwą będąc w Ráiu zákrywał/
- 7: Ale tu rozumie skutki niedobre ktore
- 8: włafnie wydaie niedobra náuká/ iá
- 9: koż sam Pan mowi/ iże z Oftu nic by
- 10: wa Fig/ áni s ćirnia iágod/ ále drze
- 11: wo złe owoc zły dáie. To iuz w przy
- 12: kładzie teraz oglądamy. Pirwfzy tedy owoc zły s tey náuki
- 13: pochodzi zá thym podániem/ Abo
- 14: wiem zá nią tho idzie/ że bez ochyle
- 15: nia trzech bogow muřą sobie vbu

- 16: dować. Przą fie tego niektorzy/ ále
17: łowy tylko/ gdyż rzeczą tho ítáno
18: wią. Maxime cum tres voluntates, tres ope
19: rationes, tria dominia, ters numero etc. ítatu
20: ant. Y dziwno nam íeft íáko fie tego
21: przeć mogą. Y czo ich więczey może
22: od tego odwodzić/ gdyż iuż połamá
23: li y do gruntu popłowáli wĺzytki pi
24: ímá kthore nam íednego Bogá do

strona: K.H

o znáomości Bożey.

tychmiałth vkázowály/ á wiele bo

- 1: gow mieć nam zákázowály.(*marg*) Exo.20. Deut..4.32. Eía. 43.44. Hof.13. (-) Mo
2: wią że trzey łą/ y o tym częłto wołá
3: ią/ przydáią też ktemu/ Bog Ociec/
4: Bog Syn/ Bog Duch s. Bog/ Bog
5: Bog/ ktemu mowią tres spiritus. Quid ergo e
6: os impedit, co im íeft ná przekázie/ py
7: tamy ich/ ze iuż nie domowią do koń
8: cá/ álbo niełmieią rzec/ trzech Bo
9: gow mamy? Czyli ich íefzcze on wpi
10: íány ná íercach zakon potáiemnie zá
11: dzierzywa? Kto im tego zákázuie?
12: Iefli rzeką przykazanie Boże dziefię
13: cioro/ wĺzák ie iuż połamáli. Iefli o
14: no/ Słuchay Izráelu Bog twoy ie
15: den íeft/ wĺzák to iuż o Oycu tylko ro
16: zumieć chczą.(*marg*) Deut.6. (-) Iefli ono czo Ezáiałz
17: powiedział/(*marg*) Eía.43. (-)Iam íefth pirwĺzy iam
18: połlednieyfzy/ y to tákież powywra

- 19: cáli. A także ine piłmá thákie wżyt
20: kie o iednym Oycu fámym telko ro
21: zumieią. Dziwno nam thedy/ że nie
22: dołmiewáią trzech bogow wyznác?
23: Ponieważ niemáią nic ozdoby ich od
24: tego odwieść miáło/ chyba podo

strona: K.Hv

Trzecie kazanie

bno legifnaturae illa veftigia, qđ homo abhor

- 1: ret multitudinem Deorum. My iże trzy
2: mamy o iednym Bogu w iftności/ á
3: o trzech w perfonach/ niemoże nam
4: nikth záplufnąć żebyfmy trzech bo
5: gow mieli. Bo ácz fie Syn wcielił á
6: Ociec nic/ bowiem Syn iełt wtora
7: perfoná/ á wżákofz iedność iftności
8: kthorą my znamy/ nie dopuści nam
9: nigdy wiele Bogow mieć. A ize zá
10: fię po drugiey fthronie trzy pefony
11: wyznawamy/ niemoże też nam nikt
12: zárzućić fłufznie/ ábyfmy mieli Bo
13: gá Zydowfkiego álbo Tureckiego. Drugi owoc zły s tey tho náuki/ iż
14: Bog ich/ ktorego oni zową Oycem/
15: ponieważ nie iełth ieden s Synem
16: fwym/ tedy muśi być bez Mądrości/
17: bez formy/ bez fwiátłości/ bez sił/ bez
18: wżechmocznego rámieniá/ Náko
19: niec bez ducha/ á nie ieden z nim/ te
20: dy iełt martwy. Abowiem ty wżyt
21: ki tytuły fą Zbáwicielá Syná Boże

22: go zowie piśmo Oy

23: cowa mądrością/ formą/ wyobraże

24: niem/ światłością kthora oświecza

strona: K.H2

o znaiomości Bożey.

wżytek świat/ mocą Oyczową y rá

1: mieniem. Duchá s. Duchem/ y pól

2: cem Bożym. A to wżytko Synowi

3: przyczythawa piśmo/ y Duchowi s.

4: dáiąc znác/ że sie zawnždy refferuie Sin

5: y Duch do Oyczá iáko do źródlá y

6: swoiego centrum. Abowiem iáko słoń

7: ce bez światłości/ człowiek bez rozu

8: mu nie może być/ także też/ iefli Syn

9: nie iefth ieden z Oyczem obyczáiem

10: śwym/ tedy ośobno zoftawa bez te

11: go wżytkiego Ociec/ co iefł Syn bo

12: ży/ to iefł/ bez światłości/ bez mądro

13: ści/ bez formy etc. ponieważ miał ie

14: go być światłością/ mądrością y for

15: mą będąc iednym z nim. Nie náłzeć

16: to iefł Argumentu/ ále przeciw Arrianom wywárl y

17: Grzegorz Thruńki/ gdzie śmieie á

18: mężnie obá zádáli ná on

19: cżás Arria

20: nom/ że oni mieli Bogá głupiego/ w

21: którym sie kocháli/ bo bez mądrości:

22: ciemnego/ bo bez światłości: bálwá

23: ná/ bo bez wyobrażenia: niemego/

24: bo bez słowá swego: miłego y chro

25: mego/ bo przez moczy ramienia y

strona: K.H2v

Trzecie kazanie

palcá/ to iest Duchá swiętego: Bez

1: tchnienia/ poniewaz nie znali Du

2: chá swiętego w iedności z Oycem/ á

3: iz nie wierzyli aby wstawnie tchnął

4: Dychem fwym swiętym. Niechze fie

5: też teraz y nälzy ftrzegá/ by im thego

6: nie przyczytano flufnie/ poniewaz

7: także nie trzymáią o tym/ aby Syn y

8: Duch swięty był ieden z Oycem etc.

9: A to co nie iest ieden s perfoną ab illo

10: res non potest denominatri talis et talis.

11: Trzeći owo/ że Syná czynią bez

12: pochyby mnieyłym dáleko nád Oy

13: cá. Niech fie przą tego iako chcą/ á

14: le rzecz sámá ie wydaie. Nie fpułz

15: czaycie fie brácia miła ná wstá ich że

16: co innego mowią. Theżci fie Arriufz

17: przął żeby bluźnić miał Syná Boże

18: go. przął fie Neftoriułz żeby Kriřtu

19: fow dwu y fynow dwu działáł. Przą

20: fie też dziś Rzymiáne fwego bálwo

21: chwálłtwá. A także y wřzyfcy Herety

22: cy/ á przdlię tak błąd fwoy okrywá

23: iá á w tym zoftáią. Bo nie z gołych

24: ci tu fłow ma być fąd miárkowan/

25: ále z rzeczy fzczyrey. Nie z zwirzcho

strona: K.H3

o znáomości Bożey.

wney bárwy/ ále z wnętrzney złości.

1: Nie s słotkich słowek/ ále z owoczu

2: gorzkie á bálwánkow/ ktore oni

3: płafzczem iáko oná Rachel zákrywá

4: ią. Bo tácy ludzie/ iáko y ci czo krá

5: dną/ w rękach dzierzą á przedię fie

6: przą. (*marg*) Obyczáj iáko poznác iad ich náuki (-)Gdy oni porownywáią Sy

7: ná Bożego z ludźmi álbo z Anyoły/

8: tu go chwałą y wynofzą. Co gdy lu

9: dzie prości flyfzą/ mowią z proftości

10: fwey/ wierę prawi dobrze vczy then

11: kfiądz. A zwłafzczá iefli ktemu iefth

12: iáki żwáwy co fie nie może nákochác

13: w fwey mowce. Ale gdy go porow

14: nywáią z Oycem/ thu dopiero oba

15: czyfz że błąd/ tu dopiero żądło fwe v

16: kazą. Dziwna iefth rzecz o miły Boże

17: Iáwnie mowią/ piífzą/ wołáią/ iż O

18: ciec iefth wiefzzy. Item/ gdziekolwiek

19: w pífmie stoi to słowo Altifisimus/ to

20: fie ma rozumiec telko o lámym Oy

21: cu. Item/ Ociec dáie Effe álbo żywot

22: Synowi/ nie inák iedno iáko owo ku

23: podobieńftwu fwiećá fwiećę zápa

24: la. Item/ vczą że mu rofkázuie. Z oy

25: cá prawi płynie wfzytko fynowi. Ná

strona: K.H3v

Trzecie kazánie.

koniec iefth mu Bogiem prawdzi

<http://rcin.org.pl>

- 1: wym. O wielkie bluźnirstwo/ o łpro
2: łne bółwochwółstwo/ o dobry Pan
3: bo co tho ćirpi. A przedłię iednółk
4: niektorzy łmieię łie ielzće przeć: żeby
5: mieli poniżółc Synół. Nie mowi prół
6: wi pólmo żeby Syn był mnieyłzy/ łle
7: mowi wółtłzy ielł Ociec nółd mię.
8: A coł to ielł innego? ielłi ielł wółtłzy
9: y nawyłzłzy Ociec/ tedyć iuł musi być
10: pochyby Syn mnieyłzy y nizłzy? Acł nół inym mieyłcu zowie go theł
11: pólmo mnieyłzym w niebie iółwnie/
12: łle łie to ma rozumieć według wrę
13: du cółey perłony ł tółkże nółtury cłło
14: wieczey. A co zółdół: Omnia mihi funt
15: tradita a Patre/ to nie ma mieyłcá.(*marg*) *Przećł Syn nie ielłłh mnieyłzy choć łie z Oycół
vrodził. (-)Wziółł Syn wółzytko od Oycół/ praw*
16: dół/ łle wziółł iółko łwoie/ wółcłiwe
17: tho czo iego zółwłdy byłlo. Drugół/ że
18: wziółł nie iółko żebrak/ żeby mu cłzego
19: nie dołtawóło pirwey/ łlbo żeby mu
20: teł Ociec miół dółc łlbo iego vrodzić
21: z woley łwey vmyłliwłzy wprzod/ ł
22: nie s przyrodzenia od wieku/ y przed
23: wieki. A ty łół dwie przyczłynie

strona: K.H4

o znółiomoćł Bołzey.

Syn Oycu nie ielł nic dłužen zół the

- 1: dółninę. Kiedyby Ociec naymiłłłci
2: włzy nółmyłliwłzy łie Syna łwoiego
3: łpłodził/ byłłby rzecł żeby mu co zół

- 4: to był powinowáthy. Ale alias nie
5: ma tu nic Arriufz przekłety obrony. A czo theż zárzucáią drugie piłmo/
6: Ták iáko żywie Ociec ták też dał żyć
7: Synowi/ Y tego nie rozumieią. Po
8: trzebá to doczćić dáley. Quia filius ho
9: minis est. Dáie mu nie iáko łobie row
10: nemu w Bołtwie/ ále iáko themu
11: ktory człowieczeńłtwo przyiął.
12: A tákże tho owoc zły iefł/ kwásny y
13: brzydki/ cirpnąca tarnká. Ex fructi
14: bus eorum cognołcetis eos.
15: Czwarty owo/ że tym obyczáiem
16: Syn Boży z Oycem nie może być ie
17: dnoifny/ to iefł omoroios.(*marg*) Wykład przeciwnkow tich łłow Ego et Pater vnum
fumus. (-)Bo nie to
18: iefł iednoiftny iáko oni dierzą/ gdy
19: ich dwa łą łobie podobni/ álbo ie
20: dnący/ ále gdy trzy perłony łchodzą
21: łie w iednę exiłtencią álł Iłtność.
22: Nie będą tedy práwi ci przed Bo
23: giem/ ktorzy ony łłowá Ego et Pater
24: vnum fumus wykłádáli bezrozumnie

strona: K.H4v

Trzecie kazanie

ná Seymie Wárlzáwłkim/ iednący

- 1: łmy. Boć to Arriufzowá głozá/ kto
2: ry nigdy niechciał rzec omoułios iedno
3: omioułices, to iefł/ iednącychmy.(*marg*) Vide Hifloriam Ecclefiasticom. (-)Piąty owo/
że zá tą łpráwę Syn
4: Boży nie będzie chwalon. Bo pi

- 5: Ímo mowi: Páná Bogá twego íá
6: mego będziefz chwalił/ iemu íáme
7: mu będziefz służył. Nie będzie też do
8: bry/ ko Zbáwiciel mowi: Zaden nie
9: íeft dobry íedno íam Bog. Nie bę
10: dzie theż wiedział myśli y ferc ludz
11: kich/ bo pímo mowi: Ty Boże íam
12: znałz fercá ludzkie. Powiedáiąc oni
13: że kto służy Synowi służy y Oycu/ á
14: le tho ták rozumieią/ íáko też tu ná
15: íwiece bywa/ íż kto miłue fyná czy
16: íego/ miło to bywa oycowi. Nie ták
17: íie dzieie v Bogá nie/ gdzie trzy per
18: íony íednoíftne/ íedną chwałą theż
19: ípolnie mamy chwalić ná wieki.
20: Szofy owoc niemniey zły íthąd
21: pochodzi. Bo íełlize tak będą trzy
22: rozdzielni/ Ociec/ Syn/ y Duch íwie
23: ty/ tedy káżdemu z ofobná muším ro
24: zną chwałę dawác. Y owízem íż O

strona: K.H5

o znáomości Bożey.

ciec íeft nawyśłzy/ íáko mowią/ te

- 1: dy go przydzie nawyśłzey chwalić/
2: Syná nie ták/ bo od Oycá pochodzi Duchá íwiętego íełcze mniefz/ íáko
3: tego kthory od obudwu poślan by
4: wa. Thu widziem íákie to owoce s
5: tey náuki płyną/ Y owízem przydzie
6: do tego/ że Syná Bożego prześtáną
7: chwalić/ á Duchá íwiętego pogoto

- 8: wiu/ ponieważ też niemáią przyklá
9: du w pífmie/ y záprawdę niefluchác
10: by go iuż wzywano/ iáfnie o tym mo
11: wy wiele. Abowiem któż nie będye
12: wolał w potrzebie rzućić fie do tego
13: który ieft wietfzy/ naywyfzfzy/ s ktore
14: go wfzytko/ y który nákoniec wżem
15: y fámemu też Słowu/ to ieft Syno
16: wi Bożemu/ ieftł Bogiem/ y dáie
17: mu Elfe. Siodmy owoc/ że zá thą fpráwą
18: w wierze nie będye iuż żadnego MY
19: STERIVM trzebá/ iedno rozumu
20: potrzeb fámego będye/ á oczu y wízu
21: mięśnych:(*marg*) 2.Colo.2. (-)Ani trzebá będye wierzyć
22: iedno ná thym przeftawác iákobyś
23: też teraz ná troie ludzi pátrzał.

strona: K.H5v

Trzecie kazanie

Ofmy owoc tey náuki/ iż przydzie

- 1: do thego/ że fie będyem iteż muśimy
2: krzćić znowu/ ponieważefmy okrz
3: czeni w infzey wierze/ kthorą oni zo
4: wą Turecką álbo żydowfką.(*marg*) Nowokrzeżeńftwo. (-)A thák
5: gdyby kto był okrzczon w Turcech á
6: bo v Zydow/ choćby thy fłowá nád
7: nim mowiono/ tedyby to nieważno było/ y mufiałby fie ták krzćić z no
8: wu. Bo fákraméntá iáko wiemy fą
9: ważne Non quia dicitur fed quia creditur.
10: A tákże tho ieft owoc zły/ brzydki/ y
11: przemierzły. Z owocow ich pozna

- 12: cie/ Pan łam powiada y nas vpo
13: mina. Dziewiąty owoc/ ize dla tey náuki
14: mułielibyłmy włzytkich á włzytkich
15: potępic/ nie tylko ony kołcioły/ przez
16: ktorych była wola Boża tych ołtát
17: nich wiekow łowo łwe obiáwić/ á
18: le też y tych ktorychełmy łami przed
19: rokiem do zboru przyięli/ á oni thák
20: pomárli łą. O iákoż tho iełt brzydki
21: owocz á práwie grono winá onego
22: płonnego á kwásnego y ćirpnącego.
23: Ná koniec widzimy co s tego vro

strona: K.H6

o znáomości Bożej.

- łło/ iákie záiątrzenie iełt w thych lu
1: dziech/ iáki iad/ iáka byłtrość/ iáko
2: dziki á nieokrocony vmyłł/ iáko wie
3: le quełtiy do nas nániełli nowych á
4: dziwnych/ á namniey niepothrzeb
5: nyh/ ták że iuż powłtáią miedzy ni
6: mi iácys łozpehite/ ktorzi zgołá zgo
7: łá niewierzą Syná Bożego/ iedno że
8: iełt łozephow fyn. A to włzytko vro
9: łło s tey náuki. że Páweł łwięty żegluiąc do Rzymá
10: po Morzu/ nákoniec przyiechał y
11: przybił łie do brzegu onego kthory
12: zwan Boniportus: Y my też tákież
13: rozbieráiąc píłmá Moizełzowe/ Pro
14: rocie/ y Apoóltholłkie/ żegluiąc po
15: wdzięczney wodzie/ wybaczáiąc nie

16: zgody z tey náuki y owoce złe ktore z

17: niey idą/ á tofmy fie iuz przyłáwili

18: do brzegu y do portu/ kthory zową

19: Boniportus/ to iest do náuki fwię

20: [t[ey/ pewney/ powfzebytniey/ befpie

21: czney/ y niezliczonemi pífmámi po

22: twirdzoney/ iákoście fłyfzeli. Nie tu

23: łaymyfz fie więcey po tym morzu á

strona: K.H7

o znáomości Bożey.

ni thez blákaymy/ ále daymy część á

1: chwałą Pánu Bogu náfzemu przez

2: Iezu Kriřtá Syná iego miłego/

3: Amen.

4: Drukował

5: Máciey Wirzbiętá.

6: 1 5 6 4.